

“24 aprel”ə 23 aprel hədiyyəsi

30 illik işğal dövründə ermənilərin saxta 24 aprel soyqırımı günündə necə göz yaşları tökdüklərini, ABŞ, Fransa, Rusiya parlamenti üzvlərinin İrəvanda yalançı soyqırımı abidəsinə necə öklillər qoyduqlarını, ermənilərə xoş gəlsin deyərək hətta yalandan göz yaşları axıtdıqlarını dəfələrlə izlədik.

Saxta soyqırımının “anım günü”nü keçirən ermənilər əməldə Xocalı, Qaradağlı, Başlıbel, Ağdaban, Bağanis-Ayırım soyqırımlarını törətdilər və onların bu vəhşilikləri sənədlərlə, foto və video çəkilişləri şahidlərin ifadələri ilə sübuta yetirilir. Özlərini “qədim mədəniyyətə malik xalq” adlandıran haylar Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdada Azərbaycanı məxsus bütün mədəni və tarixi abidələri qəsdən məhv etdilər.

Özlərini “xristianlığı birinci qəbul edən” millət kimi təqdim edən ermənilər Azərbaycan ərazisindəki bütün məscidləri dağıtdılar, içərisində mal-qara, donuz saxladılar, qəbiristanlıqlarımızı yerlə yeksan etdilər.

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətlərinin bütün barbarlıqlarına göz yumdular, sülh danışıqlarını sonsuzadək uzadaraq işğal əbədiləşdirmək və legitimləşdirmək yolunu tutdular.

Azərbaycan xalqı bütün bu ədalətsizliklərə dözdü.

Dözdü və qisas gününə hazırlaşdı!
Dözdü və torpaqları hərbi yolla azad etmək üçün zəruri tədbirlər gördü!

Həmin gün gəldi çatdı!
Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev “irəli” əmrini verdi!

“Dəmir yumruq” işə düşdü!
44 gün ərzində Ermənistan ordusu məhv edildi, torpaqlar işğaldan azad olundu!
Lakin cənab İlham Əliyev tələsmədi...

Nəyi nə vaxt və necə etməyi yaxşı bildiyindən hər addımı vədəsində atdı.

2023-cü il aprelin 24-nə gözəl bir hədiyyə də hazırladı!

Qəhrəman hərbiçilərimiz 2023-cü il aprelin 23-də Həkkəri çayı üzərindəki körpüdə möhtəşəm bir hərbi əməliyyat keçirdilər.

Artıq xəyanət yoluna çevrilən, Qarabağa terrorçu, silah-sursat, mina daşınan Laçın döhlizi bağlanaraq körpü üzərində Azərbaycanı məxsus nəzarət-buraxılış məntəqəsi quruldu.

Beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü də tam təmin edildi!

Bu, “dəmir yumruq”un ikinci zərbəsi idi!
Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dəfələrlə etdiyi xəbərdarlıqlardan nəticə çıxarmayan;

RSK-nin ikiüzlü mövqeyindən istifadə edərək ölkəmizdə terror əməllərini davam etdirən;

Qarabağdakı hərbi birləşmələri, terrorçu qruplaşmaları geri qaytarmayan;

Üçtərəfli Bəyanatın bütün maddələrini icra etməyən Ermənistan ikinci böyük məğlubiyyətə uğradıldı!

İndi daha 24 aprel “soyqırım günü” bizi qıcıqlandırmır!

Çünki bizim 23 aprel qələbəmiz həmin günü haylar üçün əsl matəm çevirdi!

2023-cü il sentyabrın 19-20-də isə bütün saxta-karlıqlara son qoyduq!
“Böyük Ermənistan” xülyasını böyük qələbələrimizlə puça çıxardıq!

Bu isə “dəmir yumruq”un üçüncü zərbəsi oldu!

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Çin Xalq Respublikasına dövlət səfərinə gedib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 22-də Çin Xalq Respublikasına dövlət səfərinə gedib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Pekin Beynəlxalq Hava Limanında dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüşdü.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanı Çin Xalq Respublikasının nəqliyyat naziri Liu Vey və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Uzaqlar yaxın olur

Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş imici
Çin kimi dünya nəhəngini də cəlb edir

Prezident İlham Əliyevin Çinin “Sinxua” Agentliyinə verdiyi məxsusi müsahibədə bu, bir daha xatırlanıb. Dövlətimizin başçısı bu təşəbbüsün iki ölkə arasında praktik əməkdaşlığın inkişafında rolunu haqqında sualı cavablandırarkən deyib: “Astanada ÇXR-in Sədri ilə görüşüm əsnasında əldə olunan daha bir razılışmaya diqqətimizi yönəltmək istəyirəm. Söhbət ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin gələcək inkişafından, onların keyfiyyətcə yeni məzmunla zənginləşməsindən gedir. Azərbaycan ilə Çin arasında əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2024-cü ildə əvvəlki ilə müqayisədə 20,7 faiz artıb və 3,744 milyard dollar təşkil edib. Bəli, haqiqətən Çin Azərbaycanın dördüncü ən böyük ticarət tərəfdaşına çevrilib, onun xarici ticarət dövriyyəyimizdə payı 7,9 faiz olub, həmçinin idaxal üzrə də lider mövqeyinə çıxıb və bu göstərici 17,69 faizə çatıb. İki ölkə arasında gedişik artan iqtisadi-ticarət əməkdaşlığa bax-

mayaraq, hələ də reallaşdırılmayan böyük potensial mövcuddur. Hesab edirəm ki, iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət əməkdaşlığı üzrə Hökumətlərarası Komissiya ikitərəfli iqtisadi əlaqələri genişləndirmək, əməkdaşlığın perspektivli istiqamətlərini aşkara çıxarmaq və onları hüquqi müstəvidə bundan sonra möhkəmləndirmək üçün mühüm mexanizmdir. Komissiyanın qərarlarının vaxtında yerinə yetirilməsi sözlərimizin uğur qazanmasının rəhni olacaqdır.”

Azərbaycanın xarici siyasəti müasir dövrdə: Şərqi və Asiyaya doğru

Bütün bu geosiyasi dəyişikliklər fonunda Azərbaycan Şərqi və Asiyaya doğru xarici siyasət kursunu yalnız alternativ istiqamət kimi deyil, strateji prioritet olaraq formalaşdırmağa başlayıb. Bu siyasət təkə qıtsadisi maraqlarla məhdudlaşmır, həm də siyasi təhlükəsizlik, beynəlxalq nüfuz və diplomatik balansın qorunması baxımından dərin mənə daşıyır.

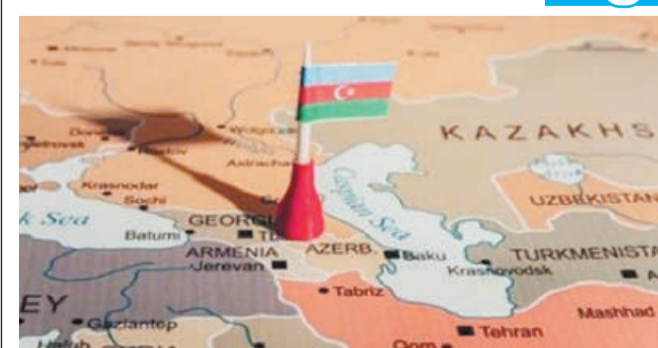
Ərazilərimizin bütövlüyü günü

Azərbaycan 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə Ermənistan silahlı qüvvələrinin ərazilərimizi tərək etmələri ilə bağlı qəbul etdiyi 4 qətnaməsinə öz gücünə təmin etdi. Çünki düz 27 il ərzində aparılan səmərəsiz danışıqlar nəticəsində iki ölkə arasında münasibət nöqteyi nazarında qoyulmuş, əksinə, dalana dirənərək həlli mümkün olmayan vəziyyət yaratmışdı. Məsələnin bu hala gəlməsində isə ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun xüsusi rolu olmuşdu. Yantmaz həmsədrlər, eləcə də erməni lobbisinin rüşvətləri sayəsində işğalçı Ermənistanı havadarlıq edən digər qərəzli Qərb siyasətçiləri elə hesab edirdilər ki, vəziyyəti olduğu kimi saxlamaqla Azərbaycanı işğal siyasəti ilə barışdıracaqlar. O da təsədüf deyildi ki, bədnam Qərb dairələri alternativ variant kimi müharibə versiyasını qəbul etmədilər.

Ancaq 2020-ci il noyabrın 10-da Ermənistanı təslimçilik aktına imza atmağa məcbur edən Azərbaycan həm torpaqlarının 30 illik işğalına son verdi, həm də dünyada həlli mümkün olmayan bu tip münaqişələrə son qoymağın unikal modelini ortaya qoydu.

“Qərb Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşma üçün zəmin hazırlayır”

Avropa İttifaqının “müəhdət missiyası” adı altında regionda tərbiyəçi fəaliyyətləri, hər hansı hüquqi bağlılıq olmadan Avropa Parlamentinin “Azərbaycan məsələsini” daimi gündəliyə çevirməsi sübut edir ki, Bakı və İrəvan arasında davamlı sülhə, sabitliyə və təhlükəsizliyə nail olmaq üçün unikal imkan yarandıqı bir zamanda Qərb Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşma üçün zəmin hazırlamaqdadır.

Ruben Vardanyanın məhkəməsində Ermənistanın mina terrorunun qurbanları danışdı: “Bir gündə iki oğlumu itirdim”

Dövlət itihamçısı Fuad Musayevinin suallarına cavab olaraq A.Hüseynov deyib ki, mina partlayışları nəticəsində oğlanları Razi və Bayram həlak olub, özü, digər oğlu Anar ağır xəsarətlər alıb, nəvəsi Hüseyn yüngül yaralanıb və güclü psixoloji travma alıb. “Bir gündə iki oğlumu itirdim”, - deyərək qeyd edib.

Hadisə zamanı onlarla birlikdə olan qonşusu Bəhriz Abdulov da yaralanıb. Zərərçəkmiş şəxs qismində ifadə verən A.Hüseynovun oğlu Anar Hüseynov və qonşusu Bəhriz Abdulov da ifadə verərək hadisənin necə baş verdiyini danışıblar.

Zərərçəkmiş şəxslər Nicat Cabbarov və qohumu Rafael Bayramov isə ifadələrində Tərtər rayonunun işğaldan azad olunmuş hissəsində eyni vaxtda minaya düşdüklerini, ayaqlarının bir hissəsinin amputasiya edildiyini bildirdilər.

Milli Məclisin iclasında

Dövlət vəsaitlərinin səmərəli istifadəsinə nəzarət təmin olunur

Aprel 22-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinə verilən məlumata görə iclası açan Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova əvvəlcə başçılıq ilə nümayəndə heyətinin aprelin 17-18-də Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərinə etdiyi işgüzar səfər barədə məlumat verib. O, diqqətə çatdırıb ki, səfərdə məqsəd Müstəqil Dövlətlər Birliyi Parlamentlərarası Assambleyasının Şura iclasında və 58-ci plenar iclasında, faşizm üzərində qələbənin 80 illiyinə həsr olunmuş tənəli iclasda və digər tədbirlərdə iştirak etməkdir.

Spiker qeyd edib ki, MDB Parlamentlərarası Assambleyasının Şura iclasında və 58-ci plenar iclasında ötən dövr ərzində Assambleya çərçivəsində yerinə yetirilmiş işlər, görülmüş tədbirlər və təşkilati məsələlər nəzərdən keçirilib. Milli Məclisin Sədri həmin müzakirələrdə çıxış edərək fikirlərini bölüşdüyünü bildirib. Assambleyanın 58-ci plenar iclasında və yaz sessiyasının komissiya iclaslarında Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü olan deputatlar da iştirak və çıxış ediblər.

Səfər çərçivəsində 1941-1945-ci illərdə faşizm üzərində Qələbənin 80 illiyi münasibəti ilə MDB Parlamentlərarası Assambleyasının tənəli iclası keçirilib. Sahibə Qafarova iclasda etdiyi çıxışda Qələbəyə Azərbaycan xalqının verdiyi böyük töhfələr barəsində danışıq, digər faktlarla yanaşı, onu da yada salıb ki, xalqımızın cəbhəyə göndərdiyi 600 mindən artıq insanın yarısından çoxu döyüşlərdə həlak olub, 130-dan çox azərbaycanlı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb. Spiker Qələbəyə Azərbaycan neftinin böyük rolunu xüsusi vurğulayıb, arxa cəbhədə həyata keçirilmiş işlərin əhəmiyyətini nəzərə çatdırıb.

Çıxışında Ümummilli Lider Heydər Əliyev "Veteranlar xalqımızın qızıl fondudur" fikrini xatırladan spiker qeyd edib ki, ölkəmizdə İkinci Dünya müharibəsi veteranlarına diqqət və qayğı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birini təşkil edir. Bildirib ki, 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində qazalmış Qələbə sayəsində Azərbaycan torpaqlarının 30 illik işğaldan azad edilməsi, ölkəmizin ərəzi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpası, bu torpaqlarda həyatın yenidən canlandırılması xalqımızın həm keçmiş, həm də indiki nəsillərinin ədalətli zəfərinə olan sarsılmaz inamını və onu bərqərar etmək əzmini təcəssüm etdirir.

Səfər zamanı Azərbaycan parlamentinin nümayəndə heyəti Qələbənin 80 illiyinə həsr olunan tədbirlərdə iştirak edib. Piskaryov memorial muzeyli ziyarət olunub, müharibə qurbanlarının, o cümlədən blokada zamanı Leninqradda müdafiəsində iştirak etmiş Azərbaycan xalqının nümayəndələrinin xatirəsi çitərilmişdir.

Sahibə Qafarova Rusiya Federasiyasına işgüzar səfərin uğurlu olduğunu qeyd edib və bununla əlaqədar nümayəndə heyətinin hər bir üzvünə minnətdarlığını bildirib.

Sonra Milli Məclisin Sədri iclasda 12 məsələnin müzakirə olunacağını söyləyib. O bildirib ki, gündəliyin birinci məsələsi Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2024-cü ildə fəaliyyəti haqqında hesabatdır. Qeyd edilib ki, Hesablama Palatasının hesabatlarının Milli Məclisdə dinlənilməsi parlamentin nəzarət funksiyasının həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır.

İclasda Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov Palatanın 2024-cü ildə fəaliyyəti haqqında hesabatı təqdim edib. Palata sədri bildirib ki, 2024-cü il üzrə hesabatda Hesablama Palatasının audit və qeyri-audit fəaliyyəti əhatə olub, icmal-statistik məlumatlar öz əksini tapıb. Sonadda Hesablama Palatasının qanunla müəyyən edilmiş 21 vəzifəsinin hər birinin icra vəziyyəti barədə qısa şərh verilib. Hesablama Palatasının 2021-2025-ci illəri əhatə edən strateji planının icrasına məqsədilə 2024-cü ildə də əməliyyat planı tərtib olunub, fəaliyyətin institusional, təşkilati və peşəkar istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə müxtəlif tədbirlər həyata keçirilib. O, Palatanın fəaliyyətinin 4 istiqamətdən ibarət olduğunu söyləyib.

Vüqar Gülməmmədov, əvvəlcə kənar dövlət maliyyə nəzarəti tədbirləri barədə məlumat verib. O nəzərə çatdırıb ki, 2024-cü ildə Palata tərəfindən audit və analitik fəaliyyət formasında 52 nəzarət tədbiri keçirilib. Bu tədbirlərin 45,5 faizində audit və ya analitik fəaliyyət ilk dəfə və ya fərqli mövzu üzərindən olmaqla keçirilib. Auditorların əhatə dairəsinin icmal bütəcənin müxtəlif elementləri, o cümlədən dövlət büdcəsinin, bütəcəndənkənar dövlət fondları və Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütəcələrinin gəlir və xərcləri təşkil edir. Hesabat dövründə auditorlar dövlət büdcəsinin müxtəlif illər üzrə 8,3 mlrd. manatı, bütəcəndənkənar dövlət fondları üzrə Dövlət Neft Fondu, Dövlət Sosial Müdafiə Fondu və İşsizlikdən Sığorta Fondunun, eləcə də Dövlət borcu və zəmanət üzrə öhdəliklərin Təminatı Fondunun 2023-cü ilin bütəcələri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının bütəcəsinin 2023-2024-cü illər üzrə 180,6 mln. manatı, bununla yanaşı, qeyri-bütəcə vəsaitlərindən 2022-2024-cü illər üzrə 1,0 mlrd. manat əhatə olunub. Hesabat ilində Hesablama Palatasının diqqətdə saxladığı sahələr - işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası, ətəf mühit, iqtisadi fəaliyyət və bütəcəndənkənar fondlardır.

İcmal bütəcənin xərcləri 47 auditdə araşdırılıb, auditlərdə xərclərin proqnozlaşdırılması, hesablınması, icrası və digər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi uyğunluq, maliyyə və səmərəlilik elementləri aspektindən qiymətləndirilib və hesabatda audit nəticələri həmin elementlər üzərindən qruplaşdırılıb. Uyğunluq elementləri ilə dövlət vəsaitinə tələbatın proqnozlaşdırılmasının əsaslılığı, maliyyə əməliyyatlarının, dövlət vəsaitinin və digər dövlət prinsiplərinə uyğun olaraq təqdim edildiyini söyləyib. Komitə sədri hesabatla bağlı bəzi məqamlara toxunaraq, qeyd edib ki, Palatanın struktur və məzmun baxımından əsaslandırılmış hesabatında təqdim olunan dövlət məlumatları onun 2024-cü ildəki fəaliyyətinin obyektiv qiymətləndirməyə imkan verir, gələcək planlaşdırma və strateji qərarlar üçün informativ və analitik əsaslar

edilmədiyini müəyyənləşdirmək olub. Auditlərdə, həmçinin xərclər səmərəlilik elementləri aspektindən də araşdırılıb və dövlət vəsaitinin, digər dövlət əmlakının istifadəsi zamanı səmərəlilik, qənaətlilik və nəticəlilik prinsiplərinin diqqətdə saxlanıb-saxlanmadığı müəyyənləşdirilib.

Palata sədri qeyd edib ki, hesabatda öz əksini tapmış digər istiqamət - bütəcə layihəsi və icrasına rəy vermək-dən ibarətdir. O, diqqətə çatdırıb ki, 2024-cü ildə Hesablama Palatası tərəfindən dövlət büdcəsinin və bütəcəndənkənar dövlət fondlarının bütəcələrinin layihələri və icrasını üzrə 6 rəy, yenidən baxılma üzrə layihələr isə 3 rəy hazırlanaraq təqdim olunub. Rəylər bütəcə layihəsi və icrasını barədə təqdim edilən məlumatların qanunvericiliyə, ölkənin strateji sənədlərinə uyğunluğunu, bütəcə parametrlərinin düzgünlüyü və təmliyi barədə Hesablama Palatasının qiymətləndirici mövqeyini ifadə edib. Rəylərdə verilmiş tövsiyələrin icrası üzrə bir sıra addımlar atılıb, dövlət büdcəsi və bütəcəndənkənar dövlət fondlarının bütəcələrinin layihəsi və icrasını üzrə 36 tövsiyə bütəcə sənədləşməsinə tam və ya qismən nəzərə alınıb. Dövlət büdcəsinin icrası və layihəsinə rəylər üzrə nəzərə alınmış tövsiyələr məbləğ ifadəsində 260,5 mln. manat təşkil edib.

Hesablama Palatasının sədri bildirib ki, hesabatın əhatə etdiyi növbəti istiqamət dövlət maliyyəsinin idarəedilməsinə tövsiyələr verməkdir. O, diqqətə çatdırıb ki, hesabat dövründə dövlət maliyyə idarəetməsinin və dövlət maliyyə nəzarətinin təkmilləşdirilməsi, dövlət vəsaitindən və digər dövlət əmlakından səmərəli və məqsədyönlü istifadə ilə bağlı tövsiyələr Hesablama Palatası tərəfindən aidiyyəti üzrə təqdim olunub.

Sonra Vüqar Gülməmmədov rəhbərlik etdiyi qurumun daha bir fəaliyyət istiqaməti - beynəlxalq əməkdaşlıq barədə söhbət açıb. Bildirib ki, 2024-cü ildə Çin, Qazaxıstan və Tacikistan AAO-ları ilə əlaqələrin daha da gücləndirilməsi məqsədilə memorandumlar, Türkiyə Hesablama Məhkəməsi ilə paralel auditorların keçirilməsinə dair sənəd imzalanıb.

O, habelə hesabat ilində maraqlı tərəflərlə əməkdaşlıq barədə məlumatları bölüşüb. Qeyd edib ki, ötən müddət ərzində Milli Məclislə intensiv əməkdaşlıq davam etdirilib, kənar dövlət maliyyə nəzarəti nəticələri, fəaliyyət hesabatı, bütəcə rəyləri təqdim olunub. Milli Məclisin deputatları tərəfindən səsləndirilən fikirlər nəzərə alınmaqla 2024-cü ilin iş planına 2 yeni kənar dövlət maliyyə nəzarəti tədbiri əlavə edilib. Bununla yanaşı, icra hakimiyyəti orqanları ilə əməkdaşlıq uğurla davam etdirilib, Baş Prokurorluqla qarşılıqlı əməkdaşlıq barədə memorandum imzalanıb.

Vüqar Gülməmmədov öz çıxışında Hesablama Palatasının 2025-ci il üçün planlaşdırılan tədbirlərindən də bəhs edib.

Parlamentin iqtisadi siyasət, sənəyə və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov Hesablama Palatasının 2024-cü ildə fəaliyyəti barədə hesabatda dair bu komitənin rəyini bildirib. O, hesabatın komitənin iclasında geniş müzakirə olunduğunu, sənədin vaxtında, qanunvericiliyin tələblərinə, audit sahəsində beynəlxalq standartlara və prinsiplərə uyğun olaraq təqdim edildiyini söyləyib.

Komitə sədri hesabatla bağlı bəzi məqamlara toxunaraq, qeyd edib ki, Palatanın struktur və məzmun baxımından əsaslandırılmış hesabatında təqdim olunan dövlət məlumatları onun 2024-cü ildəki fəaliyyətinin obyektiv qiymətləndirməyə imkan verir, gələcək planlaşdırma və strateji qərarlar üçün informativ və analitik əsaslar

yaradır. O deyib ki, sənəddə nəticə əsaslı bütəcə modelinə istinad edilməsi, fəaliyyətin qiymətləndirilməsinin strateji sənədlərə və ölçülə bilən çoxsaylı göstəricilər sisteminə əsaslanması, audit nəticələrinin təkcə dövlət büdcəsi üzrə deyil, bütövlükdə icmal bütəcə üzrə təqdim edilməsi, aşkar edilmiş nöqsanlarla yanaşı, onların aradan qaldırılması üzrə təkliflərin verilməsi, analitik məzmunu və informativliyi hesabatın əsas xüsusiyyətləri kimi qeyd edilə bilər.

Azər Əmiraslanov bildirib ki, hesabatda bütəcə vəsaitlərinin istifadə edilməsinin vəziyyətinə dair geniş məlumatlar verilib, Hesablama Palatası Milli Məclisin bütəcəyə nəzarət funksiyasının və mandatının həyata keçirilməsini təmin edir. Parlamenta hesabat təqdim etmək ali maliyyə nəzarəti orqanının fəaliyyətini daha da gücləndirir, onun şəffaflığını və ictimai nüfuzunu artırır. O, Palatanın hesabatlılığının institusional təsirləri barədə danışıq, bunun öhdəsini dövlət və bütəcə sektorunda şəffaflıq meyillərinin dərinləşməsinə, korrupsiya risklərinin azaldılmasına, dövlət qurumlarının məsuliyyətinin artmasına təzahür etdiyini söyləyib. Hesabatda Palata ilə hökumət arasında əməkdaşlığın dərinləşməsinə səciyyəvləndirən məlumatların da əks olunduğunu, Palatanın bir sıra təklif və tövsiyələrinin hökumət qərarlarında nəzərə alınmasının, onların icrasını ilə bağlı məlumatların Nazirlər Kabinetinin hesabatına daxil edilməsinin təqdirəlayiq olduğunu deyib.

Komitə sədri nəzərə çatdırıb ki, hesabatda Palatanın Strateji Plan üzrə 348 fəaliyyəti 98 göstərici əsasında qiymətləndirilib. O deyib ki, perspektivdə bu göstəricilərin kəmiyyət və keyfiyyət meyarları üzrə təsnifləşdirilməsinə və hər iki blok üzrə göstəricilərin bir-birini tamamlamasını vacib hesab edirik. Komitə sədri Hesablama Palatasının dövlət maliyyəsinin effektiv idarə olunması, fiskal intizamın gücləndirilməsi, dövlət proqramları və investisiya layihələri üzrə bütəcə xərclələrinə səmərəli nəzarətin həyata keçirilməsi, bütəcə dayanıqlığının təmin olunması ilə bağlı çağırışlarla üzləşdiyini qeyd edib.

Azər Əmiraslanov Palatanın tövsiyələrinin icra edilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi, inzibati və hüquqi məsuliyyət tədbirlərinin sənədləşdirilməsi, bütəcə prosesinin və qanunvericiliyinin, maliyyə-bütəcə hesabatlılığının və uçot sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi təkliflər səsləndirib.

Müzakirələrdə komitə sədrləri Fazil Mustafa, Hicran Hüseynova, Sadiq Qurbanov, Zahid Oruc, deputatlar Razi Nurullayev, Aydın Mirzəzadə, Rövşən Muradov, Ceyhun Məmmədov, Bəhrüz Məhərrəmov, Müşfiq Cəfərov, Müşfiq Məmmədli, Vüqar Bayramov, Rəşad Mahmudov, Baxtiyar Əliyev, Aydın Hüseynov, Samir Vəliyev, Soltan Məmmədov çıxış edərək, hesabatla bağlı öz fikirlərini açıqlayıblar.

Spiker Sahibə Qafarova müzakirələrdə 17 nəfərin çıxış etdiyini, çıxış edənlərin hamısının hesabat haqqında müsbət fikirlər söylədiyini, bir sıra təkliflər səsləndirdiyini bildirib, hesabatın yüksək səviyyədə hazırlandığını qeyd edib.

Müzakirələrin sonunda Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2024-cü ildə fəaliyyəti haqqında hesabatı səsə qoyularaq nəzərə alınıb.

Sonra "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Somali Federativ Respublikası Hökuməti arasında müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsi təqdim olunub. Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə

zə komitəsinin sədri Arzu Nağıyev bildirib ki, saziş tələbləri arasında müdafiə və müdafiə sənayesi sahələrində əməkdaşlıq üçün hüquqi çərçivənin yaradılması məqsədinə xidmət edir. 20 maddədən ibarət sazişdə tərəflər arasında müdafiə və hərbi təhlükəsizlik, sülhə dəstək əməliyyatları, qarşılıqlı səfərlər və təcrübə mübadiləsi, hərbi təlim və təhsil, müdafiə sənayesi və texnologiyası və sair sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı müddəalar əks olunub. Sazişin həyata keçirilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətlili orqanlar kimi Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi və Müdafiə Sənayesi Nazirliyi, Somali Federativ Respublikası Hökuməti adından isə Somali Federativ Respublikasının Müdafiə Nazirliyi müəyyən olunub.

Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin üzvü Zaur Şükürova məsələ barədə bu komitənin rəyini diqqətə çatdırıb. O, qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın qlobal miqyasda nüfuzunun artması və Qoşulmamaya Hərəkatına uğurlu sədrliyi, habelə müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən ölkələrin haqq səsini beynəlxalq miqyasda eşidməsinə əhəmiyyətli rol, öz gücü ilə ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməsi digər ölkələrə yanaşı, Afrika qitəsi dövlətlərinin də Azərbaycana marağını artırır. Millət vəkili müzakirəyə çıxarılan Sazişin iki dövlət arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişafında mühüm əhəmiyyəti malik olduğunu deyib.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib. İclasda "İstehlakçılar hüquqlarının müdafiəsi haqqında", "Üzümçülük və şərəbçilik haqqında", "Dərman vasitələri haqqında" və "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə, "Sosial xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə, "Mediasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə və "Bəyartılıq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri üçüncü oxunuşda qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sənəyə və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov "Ölçmələrin vəhdətinin təmin edilməsi haqqında", "Uyğunluq qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında", "Standartlaşdırma haqqında" və "Texniki tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (ikinci oxunuş) ilə bağlı məlumatı təqdim edib. Bildirilib ki, qanun layihəsinin məqsədi keyfiyyət nəzarət sahəsində rəqəmsallaşmanın həyata keçirilməsi məqsədilə vahid elektron informasiya sisteminin hüquqi bazasının yaradılması, bu sahədə elektron xidmətlərin tətbiqi yolu ilə prosedurların optimallaşdırılması, ölçmə, texniki tənzimləmə və uyğunluq qiymətləndirilməsi sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi və xidmətlərin şəffaflığının artırılmasıdır.

Layihəyə əsasən, yaradılması nəzərdə tutulan vahid elektron informasiya sistemi keyfiyyət infrastrukturunu sahəsində fəaliyyət göstərən akkreditasiya edilmiş səlahiyyətli qurumlar tərəfindən təqdim edilən hüquq müəyyənədi sənədlərin elektron formada vahid elektron platforma üzərində qeydiyyatın və reyestrinin aparılmasını, bu sənədlərin verilməsini, keyfiyyət təminatı sahəsində fəaliyyətlərin rəqəmsallaşdırılmasını, bu sahədə müvəqətləndirilməyə aradan qaldırılmasını təmin edəcək, maraqlı tərəflərə keyfiyyət nəzarət sahəsində həyata keçirilən fəaliyyətlərin nəticələrini asanlıqla izləmək imkanı yaradacaq.

Deputat Eldar Quliyev məsələ barədə fikirlərini açıqladıqdan sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Aילו, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova Azərbaycan Respublikasının Aילו Məcəlləsində, Mülki Məcəllədə, "Yaşayış yeri və oldu-ğu yer üzrə qeydiyyat haqqında", "Uşaq hüquqları haqqında", "Yol hərəkəti haqqında", "Valideynlərin itirilmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında", "Yətkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında" və "Penitensiar müəssisələrdə cəza çək-məkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini (ikinci oxunuş) təqdim edib.

Sənəddə təklif olunan dəyişikliklərdə uşaq hüquqlarının qorunması məqsədilə qəyümlüq və himayə orqanlarına bir sıra səlahiyyətlər verilir. Nəzərdə tutulan dəyişikliklər qəyümlüq və himayəçilik orqanlarının razılığı ilə həmin orqanların qərarlarının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın informasiya sistemində daxil edilməsi və həmin sistem vasitəsilə öldə edilməsi məqsədilə hazırlanıb və bu sahədə fəaliyyətin elektron informasiya sistemi üzərindən daha operativ həyata keçirilməsinə yönəlib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Əminə Ağazadə, İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc, Əmək və sosial siyasət komitəsinin üzvü Nigar Məmmədova sənədin təmsil etdikləri komitələr tərəfindən dəstəkləndiyini bildiriblər.

Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamran Bayramov Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində, "İcra məmurları haqqında", "İcra haqqında", "İpoteka haqqında" və "Nağdsız hesablaşmalar haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə (ikinci oxunuş) qanun layihəsinə dair məlumat verib. Millət vəkili bildirib ki, dəyişikliklərdə icra məmurlarının icra sənədləri üzrə ödənilməli olan pul vəsaitlərinin, icra ödənişlərinin, habelə icra hərəkətlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı xərclərin ödənilməsinin yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilməsi ilə bağlı vəzifəsi təsbit olunub. Layihəyə əsasən, həmçinin icra icraatı çərçivəsində pul vəsaitlərinin ödənilməsi də yalnız nağdsız qaydada icra xidmətinin depozit hesabları vasitəsilə həyata keçirilir. Bununla əlaqədar İnzibati Xətalər Məcəlləsində icra icraatı üzrə ödənişlərin nağd qaydada həyata keçirilməsinə görə inzibati məsuliyyət müəyyən edilir.

İqtisadi siyasət, sənəyə və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov məsələ ilə əlaqədar rəhbərlik etdiyi komitənin müsbət rəy verdiyini nəzərə çatdırıqdan sonra qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra iclasda Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi (ikinci oxunuş) nəzərdən keçirilib. Layihə barədə İqtisadi siyasət, sənəyə və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmiraslanov məlumat verib. Qeyd edilib ki, dəyişiklik Dövlət Vergi Xidmətinin Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemi (AVİS) və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin "Elektron kənd təsərrüfatı" informasiya sistemi (EKTİS) arasında məlumat mübadiləsinin təkmilləşdirilməsinə xidmət edir.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, İnzibati Xətalər Məcəlləsində və "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı məlumatı Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səforov təqdim edib. O bildirib ki, konseptual cəhətdən təqdim edilən qanun layihəsi hərbi məhkəmələrin yurisdiksiyası çərçivəsində hərbi xidmət əleyhinə olan böyük ictimai təhlükə törətməyən cinayətlər hesabına genişləndirilməsini və sadələşdirilməsi icraatı qaydasında təhqiqatın aparılmasını nəzərdə tutur.

Layihədə Cinayət-Prosessual Məcəlləsinə əlavə edilməsi nəzərdə tutulan 214.4-1-ci maddəyə əsasən, müvafiq icra hakimiyyəti orqanına aid hərbi hissələrin və hərbi idarələrin ərazisində həmin orqanın hərbi qulluqların tərəfindən törədilmiş Cinayət Məcəlləsinin "Hərbi xidmət əleyhinə olan cinayətlər" adlanan 35-ci fəsilində nəzərdə tutulan bir sıra cinayətlər üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təhqiqatçıları tərəfindən məhkəməyədək sadələşdirilməsi icraatı şəkildə təhqiqat aparılması təklif edilir. Həmin cinayət əməllərinin tərkibini açıqlayan Nizami Səforov bu konseptual dəyişikliklə bağlı layihədə Cinayət-Prosessual Məcəlləyə, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə, həmçinin "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" Qanuna təklif olunan zəruri əlavələri və terminoloji dəqiqləşdirmələri ətrafı şəkildə diqqətə çatdırıb.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Sonra "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) müzakirəyə çıxarılıb. Məsələ ilə bağlı Mədəniyyət komitəsinin üzvü Şahin Seyidzadə məlumat verib. O diqqətə çatdırıb ki, dövlət mühafizəsi-nə götürülən abidələrin pasportlaşdırılmasının ümumi qaydalarının qəbulu üçün "Tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması haqqında" Qanunun 6-cı maddəsinə müvafiq dəyişiklik təklif olunub. Dəyişikliyə əsasən, daşınmaz abidələrin pasportlaşdırılması qaydaları və pasport-nun nümunəvi forması müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir.

Müzakirədə Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədov, deputatlar Sahib Əliyev, Rizvan Nəbiyev və Səyyad Salahlı çıxış ediblər, qeydlərini səsləndiriblər.

Şahin Seyidzadə səslənən qeydlərə münasibət bildirdəndən sonra sənəd birinci oxunuşda qəbul edilib.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Dünya coğrafi, iqlim, ərazi fərqlilikləri ilə doludur.

Bələ fərqliliklər etnik qrupların, millətlərin, xalqların da həyatında müşahidə edilir.

Söhbət təkə irqi, dini, adət-ənənə və dil müxtəlifliyindən getmir.

Bunlar təbii!

Hər hansı bir millətin, xalqın özünəməxsus, başqalarında olmayan cəhət və xüsusiyyətləri də mövcuddur.

MƏSƏLƏN:

Afrikadakı tropik meşələrdə yaşayan qəbilələr geyimləri və həyat tərzləri ilə kimsəyə bənzəmir.

Şimalda yaşayan, ömürləri buzlaqlarda keçən aborigenlər də qida, "mənzil" və məişət sarıdan xeyli fərqlidirlər.

Bunlar iqlimdən və coğrafi ərazidən irəli gələn fərqliliklərdir.

Amma millətin mahiyyətindən doğan xüsusiyyətlər də olur!

Adətən qaraçılar köçəri həyat sürür, vətənsiz hesab olunur, dolanışıklarını dilənməkdən çıxararlar.

Bələ yaranıblar, əsrlər boyu bu cür yaşayırlar, həyatları da buna uyğunlaşmış.

Ermənilər də vətənsizdirlər.

Günləri harada xoş keçsə, orada kök salırlar.

Amma harada yaşasalar, sonradan həmin ərazinin əsrlər boyu onlara məxsusluğunu "sübut etməyə" çalışırlar.

Həmişə onlara yurd, çörək və dolanışq verənlərə sonda xəyanət edirlər.

Özlərinə daim bir ağa taparaq ona nökrəkçilik etməyi, ağalarını hərdən dəyişməyi sevir.

Ən böyük istəkləri isə məzlum, faşır, soyqırımına uğramış millət kimi özlərini tanımaq və qəbul etməkdir!

Uzun illər buna çalışıb, xeyli pul xərcləyib senator, kongresmen, deputat, siyasətçi və digərlərini korrupsiya yolu ilə ələ alaraq bu "müqəddəs arzularına" xidmət edən alote çeviriblər.

Yırtıcı xislətlərini məzlum, faşır libasında gizlətmək ən böyük şakərləridir! Buna "erməni xəstəliyi" də deyirlər.

◆ ◆ ◆

Haylar əbədi arzularını "tarixiləşdirmək" üçün zaman və məkan da müəyyənləşdiriblər.

Guya bu "zavallı millət" Türkiyədə 1915-ci ildə "soyqırımı"na uğrayıb.

Səbəbindən çox danışmırlar.

Əvəzində saxta göz yaşları ilə "ümman"lar yaradırlar.

Müharibə aparən Türkiyənin küreyinə arxadan bıçaq sapladılar, onların xəyanətini zərərsizləşdirməkdən ötrü Türkiyə dövlətinin köçürülmə ilə bağlı xüsusi qərar qəbul etdiyini dilə gətirmirlər.

Öz arxivlərini dünyaya açan Türkiyənin erməni arxivlərinin açılması və birlikdə tədqiqat, araşdırma aparılması barədə təkliflərini qulaqardına vurduqlarını da gizlədirlər.

Yaxşı bilirlər ki, nə "erməni soyqırımı"ni sübut edən fakt, sənəd var, nə də "soyqırımına məruz qalanlar"ın sənədlə sübuta yetirilən siyahısı.

Bir sıra dövlətlər isə bu saxta iddiadan Türkiyəyə qarşı təzyiq vasitəsi kimi istifadə etmək niyyətilə illər ərzində dəfələrlə saxta iddianı müzakirəyə çıxarıb, müəyyən "sənədlər" qəbul edirlər.

Hər il aprelin 24-də haylar özlərinə "qara bayram" keçirirlər.

Bu da səmimiyyətdən doğmur...

"Erməni soyqırımı"ni mifini gündəmə saxlamağa, saxta göz yaşları axıdaraq ianə və qrantverənlərin üreyini yumşaltmağa, müxtəlif ölkələrin parlamentlərində korrupsiya yolu ilə yalançı sənədlər qəbuluna xidmət edir.

Üstəlik, erməni diasporlarının təşkilatçılığı ilə müxtəlif ölkələrdə pulyığma kampaniyaları keçirilərkən ianələr hesabına yaşayan Ermənistanla göndərilir.

Çoxsaylı ianə kampaniyalarında toplanan böyük məbləğdə vəsaitlərin bir hissəsini təşkilatçılar, bir hissəsini forpost dövlətin rəhbərləri mənimsəyirdilər.

Qalanı işğala dəstəkdən ötrü erməni ordusuna yönəldirdilər.

"24 aprel"ə 23 aprel hədiyyəsi

Burada da generalitet və qondarma qurumun "rəhbərləri" öz paylarını oğurlayırdılar.

Erməni xalqının və erməni hərbi hissələrində xidmət edənlərin payına düşən isə Yerablurun sahəsini genişləndirmək olurdu.

◆ ◆ ◆

24 aprelin ən "höyəcanlı anı" isə həmin gün ABŞ prezidentlərinin bu "hadisə" ilə bağlı çıxışları və öz nitqlərində işlətdikləri "ifadə" olardı.

Dünya erməniliyi adətli üzrə çalışır ki, ABŞ Prezidenti hadisədən danışarkən "soyqırımı" ifadəsi işlətsin.

Bu zaman ermənilər özlərini hədsiz dərəcədə xoşbəxt sayırlar.

Bələ bir xoşbəxtlik isə cəmi iki dəfə dünya ermənilərinə qismət olub.

Birinci dəfə 22 aprel 1981-ci ildə R.Reyqan "soyqırımı" ifadəsini işlətdi.

Bundan 40 il sonra 2021-ci ildə C.Bayden "soyqırımı" dedi.

ABŞ-nin iki prezidenti bu sözü işlədərkən dünya qopmadı.

Sadəcə olaraq seçkilər zamanı onlara səs verməmiş erməni diasporunun borcundan çıxmış oldular.

Onların "soyqırımı" demələri heç bu nağıla inananların sayını da artırmadı.

Ermənilər diqqəti özlərinə cəlb etmələri və gündəmə qalmaları üçün hələ ki "soyqırımı"ndan başqa bir şey icad edə bilməyiblər.

Xocalı soyqırımından, Qarabağda bar-bərliklər törətdikdən sonra o da "moddan" düşməkdədir.

Amma vərdisi tərgitmək də asan iş deyil.

◆ ◆ ◆

Uzun illər ermənilərin "qara bayram"larına təəssüflə, təbəssümlə, bəzən də qəzəblə baxmışıq.

Çünki bu "bayram"la onlar vəhşi xislətlərini, mürdar simalarını gizlətməyə can atırdılar.

Özlərini "zorakılığa məruz qalan", "məzlum", "günahsız" varlıq kimi təqdim etməklə bizə qarşı ərazi iddialarını, işğal faktını ört-basdır edəcəklərini düşünürdülər.

Əslində, buna inananlar yalnız dünya erməniliyindən, onun ayrı-ayrı ölkələrdəki diasporlarından maliyyə, seçkilərdə səs əsliyi olan dövlətlərdir.

Məsələn, ABŞ-nin keçmiş prezidenti R.Reyqan "soyqırımı" ifadəsini işlətdikdən sonra öz müşavirinə belə bir faktın doğruluğunu yoxlamaq tapşırığı vermişdi.

Araşdırmadan sonra saxtakarlığın mövcudluğunu dəqiqləşdirən müşavir bu barədə mətbuatda öz açıqlamasını yaymışdı.

Lakin illər sonra C.Bayden eyni ifadəni işlətdi.

Bilə-bilə ki, belə bir soyqırımı heç zaman olmayıb!

Çünki o, prezident seçkilərində D.Trampa məğlub olacağına başa düşmüşdü.

Bu səbəbdən ABŞ-dəki "erməni səsleri"ni məhəttac idi.

Amma son məqamda Ermənistanla strateji mütəfiqlik barədə imzalandıqları sənəd də köməyinə çatmadı.

Fransa Prezidenti E.Makron isə prezidentliyinə görə təkə "erməni səsi"ni deyil, Fransadakı erməni diasporunun maliyyəsinə də borcludur.

Odur ki, daim ermənidən də betər ermənilik edir, bu gün isə Ermənistanı silahlandırmaqla, ona siyasi dəstək nümayiş etdirməklə revanşa hazırladırlar.

Rusiya KİV-i də erməni diasporunun tam nəzarəti altındadır və Rusiyanın maraqlarından çox erməni maraqlarını qoruyur.

Ermənilərin müdafiəçiləri və dəstəçiləri "soyqırımı günü" nə qədər göz yaşları axıtarsalar da, bilirlər ki, artıq qatar gedib!

"Soyqırımı" iddiası da yalandır, "qara bayram" ağlaşması da faydasızdır!

"Dəmir yumruq" təkə işğal faktını aradan qaldırmayıb, "erməni soyqırımı"ni də puça çıxararaq mənasız hala salıb!

◆ ◆ ◆

Nə qədər ki Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişi bağlanmayıb, deməli, müharibə ilə sülh arasında seçim də hələ başa çatmayıb.

Azərbaycanın mövqeyi bəllidir və qətidir!

İlk dəfə sülh təşəbbüsü ilə çıxış edən də biz olmuşuq!

Ermənistan isə hələ də nala-mıxa döyür.

Müharibə etməyə özündə tərər yoxdur.

Ordusu qocaların və "haxsıclar"ın hesabına komplektləşdirilib!

Lakin ilana zəhər verən kərtənkəllər - onu intensiv şəkildə silahlandırılar və revanşa hazırlayanlar başqa niyyətdədirlər.

Ermənistan isə belələrinin küyünə gələrək atəşkəsi sistemli şəkildə pozur və

xislətinə xas olaraq günahı Azərbaycanın üzərinə qoymaq istəyir.

Azərbaycan isə nə qədər sülh və Cənubi Qafqazda əməkdaşlıq tərəfdarı olsa belə qoyduğu şərtlər təmin edilməyənədək - Ermənistan öz Konstitusiyasında dəyişiklik apararaq Azərbaycana qarşı ərazi iddialarından əl çəkməyincə, ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvinə dəstək verməyincə və Azərbaycandan Azərbaycana sərbəst keçidi təmin etməyincə sülh müqaviləsi imzalanmayacaqdır!

"Dəmir yumruq" daim hazır vəziyyətdədir!

Azərbaycanın hansı silahlara və orduya sahib olduğunu təkə Ermənistan deyil, onu qızışdırırlar da yaxşı bilirlər!

Yeni müharibənin başlayacağı təqdirdə isə Ermənistanın dəstəklərinin heç biri canlı qüvvəsinə ona köməyə - ölümlə gəndərməyəcəkdir!

Hadisələrin gedişi isə göstərir ki, Paşinyan sülh yaratmaqla yox, hakimiyyətdə qalma ömrünü uzatmaqla məşğuldur.

Sonuncu fakta nəzər salaq:

Ermənistanın "ARAR" sivilizasiya araşdırmaları fondunun ictimai məsələlərlə bağlı keçirdiyi sosial sorğunun nəticələrinə görə, hayların 97,5 faizi Ermənistan Konstitusiyasında dəyişikliklərin öleyhinədir.

"Daşnaksütyun" partiyası isə Azərbaycanla imzalanacaq istənilən sazişi "satqınlıq", "ərazi itkiləri", yaxud "rəsmi təslim-olma aktı" sayır.

Erməni keşijləri də dayanmadan hayları yeni müharibəyə çağırırlar.

Göründüyü kimi, dövlət vətəndaşını sülhə hazırlamır.

Atəşkəs rejimi isə sistemli qaydada pozulur.

◆ ◆ ◆

30 illik işğal dövründə ermənilərin saxta 24 aprel soyqırımı günündə necə göz yaşları tökdüklərini, ABŞ, Fransa, Rusiya parlamenti üzvlərinin İrəvandakı yalançı soyqırımı abidəsinə necə əkilər qoyduqlarını, ermənilərə xoş gəlsin deyər hətta yalandan göz yaşları axıtdıqlarını dəfələrlə izlədik.

Saxta soyqırımının "anım günü"nü keçirən ermənilər əməldə Xocalı, Qarabağlı, Başlıbel, Ağdaban, Bağanıs-Ayırım soyqırımlarını törətdilər və onların bu vəhşilikləri sənədlərlə, foto və video çəkilişləri şahidlərin ifadələri ilə sübuta yetirilir.

Özlərini "qədim mədəniyyətə malik xalq" adlandıran haylar Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd Azərbaycanla məxsus bütün mədəni və tarixi abidələri qəsdən məhv etdilər.

Özlərini "xristianlığı birinci qəbul edən" millət kimi təqdim edən ermənilər Azərbaycan ərazisindəki bütün məscidləri dağıtdılar, içərisində mal-qara, donuz saxladılar, qəbiristanlıqlarımızı yerlə yeksan etdilər.

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətləri onların bütün barbarlıqlarına göz yumdular, sülh danışıqlarını sonsuzadək uzadaraq işğalı əbədləşdirmək və leğitləndirmək yolunu tuidular.

Azərbaycan xalqı bütün bu ədalətsizliklərə dözdü.

Dözdü və qisas gününə hazırlaşdı!

Dözdü və torpaqları hərbi yolla azad etmək üçün zəruri tədbirlər gördü!

Həmin gün gəldi çatdı!

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev "irəli" əmrini verdi!

"Dəmir yumruq" işə düşdü!

44 gün ərzində Ermənistan ordusu məhv edildi, torpaqlar işğaldan azad olundu!

Lakin cənab İlham Əliyev tələsmədi...

Nəyi nə vaxt və necə etməyi yaxşı bildiyindən hər addımı vədəsində atdı.

2023-cü il aprelin 24-nə gözəl bir hədiyyə də hazırladı!

Qəhrəman hərbiçilərimiz 2023-cü il aprelin 23-də Həkəri çayı üzərindəki körpüdə möhtəşəm bir hərbi əməliyyat keçirdilər.

Artıq xəyanət yoluna çevrilən, Qarabağa terrorçu, silah-sursat, mina daşınan Laçın dəhlizi bağlanaraq körpü üzərində Azərbaycana məxsus nəzarət-buraxılış məntəqəsi quruldu.

Beləliklə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü də tam təmin edildi!

Bu, "dəmir yumruq"un ikinci zərbəsi idi!

● Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dəfələrlə etdiyi xəbərdarlıqlardan nəticə çıxarmayan;

● RSK-nın ikiüzlü mövqeyindən istifadə edərək ölkəmizdə terror əməllərini davam etdirən;

● Qarabağdakı hərbi birləşmələri, terrorçu qruplaşmaları geri qaytarmayan;

● Üç tərəfli Boyanatın bütün maddələrini icra etməyən Ermənistan ikinci böyük məğlubiyyəyə uğradıldı!

İndi daha 24 aprel "soyqırımı günü"ni bizi qıcaqlandırmır!

Çünki bizim 23 aprel qələbəmiz həmin günü haylar üçün əsl matəmə çevirdi!

2023-cü il sentyabrın 19-20-də isə bütün saxtakarlıqlara son qoyduq!

"Böyük Ermənistan" xülyasını böyük qələbələrimizlə puça çıxardıq!

Bu isə "dəmir yumruq"un üçüncü zərbəsi oldu!

◆ ◆ ◆

"Axmaq baş sahibinə qapaz yedizdirər" - Azərbaycan atalar sözüdür.

Ermənistan ağıllanmasa, revanş fikri ilə axmaq addımlarını davam etdirsə, "dəmir yumruq"un yeni qapaz-zərbələrini alacaqdır!

Həm də daha güclü və şiddətli şəkildə!

Bəxtiyar SADIQOV

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Uzaqlar yaxın olur

Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş imici Çin kimi dünya nəhəngini də cəlb edir

Kəçən ilin iyul ayında SƏT-in Astanada keçirilən 24-cü sammitində Azərbaycan-Çin strateji tərəfdaşlığının qurulmasına dair Birgə Bəyannamənin imzalanması ölkələrimizin münasibətlərində yeni səhifə açdı. Bununla qarşılıqlı maraqlı doğuran bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına geniş imkan yarandı. Bu mühüm sənəd özlüyündə iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsinə yeni bir impuls verdi.

Beləliklə, iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlıq da müsbət dinamika malikdir. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, ötən il ölkəmizin xarici ticarətinin ümumi həcmi 7,9 faiz Çinin payına düşüb. Çin bizim dördüncü böyük ticarət tərəfdaşımızdır və ilk dəfə əsas idxal mənbəyinə çevrilib. Noyabrın 24-də Bakıdan bu ölkəyə Azərbaycanın ixrac malları daşıyan ilk dəniz yolu qatırı yola salımb. Çinin ayrı-ayrı şəhərlərində Azərbaycan ticarət evləri yaradılıb. Bir sıra yüksəkkeyfiyyətli məhsullarımız çinli alıcıların rəğbətini qazanmaqdadır. Azərbaycanın Çinə irəlilədiyi "Kömər və yol" təşəbbüsünün dəstəkləyən ilk ölkələrdən biri olub. Hələ 2019-cu ilin aprelində Çində keçirilən 2-ci "Kömər və yol" Forumunda çıxış edərkən Prezident İlham Əliyev bildirmişdi ki, bu layihə təkə nəqliyyat əlaqəsini təmin etmir, həmçinin müxtəlif ölkələr arasında əlaqələrin gücləndirilməsinə, dialoq və əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə xidmət edir və beynəlxalq ticarət üçün yeni imkanlar yaradır.

Təsdiqi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin Çinin "Sinxua" Agentliyinə verdiyi məxsusi müsahibədə bu, bir daha xatırladılıb. Dövlətimizin başçısı bu təşəbbüsün iki ölkə arasında praktik əməkdaşlığın inkişafında rolunu haqqında sualı cavablandırarkən deyib: "Astanada ÇXR-in Sədri ilə görüşün əsnasında əldə olunan daha bir razılaşmaya diqqətinizi yönəltmək istəyirəm. Söhbət ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin gücləndirilməsinə, onların keyfiyyətə yeni məzmunla zənginləşməsinə gədir. Azərbaycan ilə Çin arasında əmtəə dövriyyəsinin həcmi 2024-cü ildə əvvəlki illə müqayisədə 20,7 faiz artıb və 3,744 milyard dollar təşkil edib. Bəli, həqiqətən Çin Azərbaycanı dördüncü ən böyük ticarət tərəfdaşına çevrilib, onun xarici ticarət dövriyyəmədə payı 7,9 faiz olub, həmçinin idxal üzrə də lider mövqeyinə çıxıb və bu göstərici 17,69 faizə çatıb. İki ölkə arasında gətirdikə artan iqtisadi-ticarət əməkdaşlığı baxmayaraq, hələ də reallaşdırılmayan böyük potensial mövcuddur. Hesab edirik ki, iki ölkə arasında iqtisadi-ticarət əməkdaşlığı üzrə Hökumətlərarası Komissiya ikitərəfli iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsinə, əməkdaşlığın perspektivli istiqamətlərini aşkara çıxarmaq və onları həqiqi müstəvidə bundan sonra möhkəmləndirmək üçün mühüm mexanizmdir. Komissiyanın qərarlarının vaxtında yerinə yetirilməsi səylərimizin uğur qazanmasının rəhni olacaqdır."

Azərbaycan ilə Çin arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı, ölkələrimizin strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin genişləndirilməsi və mövcud problemlərin həlli məqsədilə 2009-cu ilin mayında Hökumətlərarası İqtisadi Komissiya yaradılıb. 2012-ci ildə Pekində Azərbaycanın İqtisadi İnkişaf Nazirliyi ilə Çinin Kommersiya Nazirliyi arasında əməkdaşlıq haqqında memoran-

dum imzalanıb. Həmçinin Azərbaycan 2016-cı ildə Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankına üzv olaraq beynəlxalq iqtisadi layihələrə daha sıx inteqrasiya edib.

Müsahibədə bir daha vurğulanıb ki, artıq ÇXR-in Pekin, Şanxay, Urumçü, Tsindao, Çendu, Nankin və Çjantszyatsze şəhərlərində Azərbaycan ticarət və sərəb evləri fəaliyyət göstərir. Çində tanınmış beynəlxalq "JD" onlayn ticarət platformasında da Azərbaycan Ticarət Evi yaradılıb. Bütün bunlar ticarət münasibətlərinin daha da inkişafına xidmət edir.

İndiyədək Azərbaycanda Çin kapitalı ilə 375 şirkət qeydə alınıb, onlardan 298-i ölkəmizdə aktiv fəaliyyət göstərir. Hazırda iki ölkə arasında qeyri-neft sektorunda, xüsusən yüksək texnologiyalara və innovasiyalara, alternativ və bərpaolunan energetikaya yönəlməsinə birbaşa investisiyaların cəlb olunmasına sahəsində birgə əməkdaşlığın perspektivlərinə dair danışıqlar aparılır.

Prezidentimiz "Kömər və yol" təşəbbüsü çərçivəsində Çinə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə də vurğulayaraq deyib: "Bu istiqamətdə artıq mühüm uğurlar qazanılıb. Özünün əlverişli coğrafi mövqeyindən istifadə edən Azərbaycan ərazimizdən yük axınına köskin artmasını nəzərə alaraq, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərini fəal inkişaf etdirməyə, müasir infrastruktur yaratmağa və onların ötürücülük qabiliyyətinin artırılmasına əlavə investisiya qoymağa davam edirik. Son 20 ildə ölkəmizdə 21 min kilometr avtomobil yolları salınıb və təmir edilib, 335 körpü və yolaq, 45 tunel, 163 yerüstü və yeraltı keçid tikilib. Dəniz yolu infrastrukturunun yaxşılaşdırılması üzrə böyük işlər görülüb, 1500 kilometrə artıq dəniz yolu tikilib və 1800 kilometrlik sahə təmir edilib. Bu gün Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu, "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi və Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu (Orta dəhliz), həmçinin Xəzərdə ən iri limanlardan biri olan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı "Kömər və yol" təşəbbüsü çərçivəsində iqtisadi və nəqliyyat imkanlarının reallaşdırılması üçün yeni perspektivlər açırdır."

Orta dəhlizin əhəmiyyəti sürətlə artır. Hazırda bu, Avropa və Mərkəzi Asiyaya Xəzər dənizi vasitəsilə Çinə birləşdirən etibarlı və təhlükəsiz marşrutdur. Yüklərin Çindən Avropaya və əks istiqamətdə çatdırılmasının ən optimal yolu da budur. Keçən il Çindən Azərbaycana ixrac və tranzit rejimində Orta dəhlizdə 287 marşrut qatırı yola salınıb. İl ərzində Azərbaycan ilə Çin arasında tranzit daşımaların həcmi 378 min ton olub ki, bu da 2023-cü illə müqayisədə 86 faiz çoxdur.

Hazırda Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilir, global güc mərkəzləri ilə siyasi və iqtisadi əlaqələrinin inkişafı əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi baxımından böyük önəm daşıyır. Bunu Çində də yaxşı bilirlər. Dünyanın fəvqəldövləti olan Çinin həm "Şərqi-Qərbi", həm də "Şimal-Cənub" nəqliyyat marşrutlarının kəşimində yerləşən Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük diqqət ayırması təbiiirdir.

Bu gün bunlar deməyə əsas verir ki, Azərbaycan-Çin əməkdaşlığı daha da genişləndəcək və şaxələndəcək.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Çin münasibətləri: getdikcə dərinləşən strateji tərəfdaşlıq daha global əməkdaşlığa çevrilir

Azərbaycan qədim İpək yolu üzərində yerləşən strateji mövqeyi ilə yalnız tarixən deyil, həm də müasir dövrdə dünya iqtisadiyyatında və siyasətində mühüm yer tutur. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz Cənubi Qafqazın lider dövləti olaraq beynəlxalq aləmdə mövqeyini daha da möhkəmləndirib.

Hazırda Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edilir, global güc mərkəzləri ilə siyasi və iqtisadi əlaqələrinin inkişafı, əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi baxımından böyük önəm daşıyır. Bu mənada Çin Xalq Respublikası ilə əlaqələrin əhəmiyyəti xüsusilə vurğulanmalıdır. Çin öz növbəsində dünyanın fəvqəldövləti kimi həm "Şərqi-Qərbi", həm də "Şimal-Cənub" nəqliyyat marşrutlarının kəşimində yerləşən Azərbaycanla əməkdaşlığa böyük diqqət ayırır. Bu əməkdaşlıq yalnız iki ölkə arasındakı əlaqələri möhkəmləndirməklə məhdudlaşmır, həm də regional və global iqtisadi inteqrasiyanı gücləndirmək üçün mühüm amildir.

AZƏRTAC Azərbaycanla Çin arasında tarixən formalaşmış əlaqələrə, iki ölkə arasındakı münasibətlərin müasir dövrdə inkişafına qısa nəzər salır.

Azərbaycanla Çin arasında münasibətlər min ildən çox əvvəl qədim İpək yolu vasitəsilə başlayıb və bu əlaqələr bu günədək davamlı inkişaf edib. İki xalq arasında tarixi və mədəni əlaqələrin təməli qədim dövrlərə gedib çıxsa da, son 32 il ərzində bu münasibətlər daha da möhkəmlənib və hər iki ölkənin rifahı naminə müxtəlif sahələrdə inkişaf edib.

Azərbaycan ilə Çin arasındakı diplomatik münasibətlər 1992-ci ilin aprelində qurulub. Bu illər ərzində əlaqələr güclənərək, müxtəlif sahələrdə müstəqil əməkdaşlıq təşəbbüsləri irəliləyib. 1992-ci ilin avqustunda Çin Xalq Respublikasının Azərbaycandakı səfirliyi açılıb və 1993-cü ilin sentyabrında isə Azərbaycan Milli Məclisi Pekində səfirliyin açılması haqqında qərar qəbul edib.

Azərbaycan-Çin münasibətlərinin inkişafı Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişindən sonra daha da sürətlənib. 1994-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Çinə rəsmi səfəri zamanı iki ölkə arasında səkkiz mühüm müqavilə imzalanıb. 1996-cı ilin aprelində isə Çin Xalq Respublikasının Baş nazirinin müavini Tsyan Tsijen Azərbaycanla səfərində Pekin şəhərində "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında İpək Yolu İqtisadi Kəmərinin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu" imzalanıb. Bu sənəd ölkələrimizin əməkdaşlığında mühüm önəm daşıyır.

Son illər ərzində Azərbaycan və Çin arasındakı əlaqələrdə xüsusən canlanma yaşanır. 2022-ci ilin sentyabrında Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Səmərqənddə keçirilən sammiti zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Çin Sədri Si Cinqin arasında keçirilən görüşdə iki ölkə arasındakı münasibətlərin gələcək inkişaf istiqamətləri müəyyənləşdirilib. 2023-cü ilin əvvəlindən isə yüksək səviyyəli ikitərəfli mübadilələrin yeni dalğası başlayıb, qarşılıqlı səfərlər davam edib.

Prezident İlham Əliyev 2023-cü ildə Çinin "China Media Group" media korporasiyasına verdiyi müsahibədə iki ölkə arasındakı münasibətlərin yüksək səviyyədə olduğunu vurğula-

ylıb. Dövlətimizin başçısı eyni zamanda bu gün regionun siyasi, habelə nəqliyyat marşrutlarının xəritəsinə nəzər saldıqda ölkələrimizin bir-biri ilə nə dərəcədə eyni mövqedən çıxış etməsinə toxunub.

"Beynəlxalq gündəliyə aid təməl məsələləri götürsək görürük ki, bizim məqsədlərimiz suverenlik, müstəqillik, ərazi bütövlüyü, digərlərinin daxili işlərinə qarışmamaq, iqtisadi əməkdaşlıq məsələlərində üst-üstə düşür. Biz qarşılıqlı ticarətin həcmimin artmasını görürük və böyük potensial xüsusilə göz qabağındadır. Ölkələrimizi gələcəkdə daha da birləşdirəcək meydana gələn yeni nəqliyyat marşrutları görürük. Bunun özü də regional təhlükəsizliyə və sabitliyə böyük töhfə olacaqdır", - deyərək Azərbaycan Prezidenti bəyan edib.

Prezident İlham Əliyevin bu fikri Azərbaycan ilə Çin arasında mövcud

ilə Azərbaycan rəsmi strateji tərəfdaşlara çevirir.

Dövlətimizin başçısının Çinə budəfəki dövlət səfəri iki ölkə arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi işinə xidmət edəcək. Prezident İlham Əliyev Çinin "Sinxua" Agentliyində dərc olunan müsahibəsində bu barədə qeyd edib: "Əminliklə deyə bilərəm ki, ÇXR-ə bütün əvvəlki səfərlər zəngin proqramla malik idi və qarşılıqlı maraqlara əsaslanan Azərbaycan-Çin çoxtərəfli əməkdaşlığının genişləndirilməsinə yönəlmiş bir sıra mühüm ikitərəfli sənədlərin imzalanması ilə müşayiət olunurdu. İnanıram ki, qarşılıqlı səfər də Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın dərinləşdirilməsi işinə xidmət edəcək."

Azərbaycan ilə Çin arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı ölkələrimizin strateji tərəfdaşlıq münasibətlərində

Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının fəaliyyəti, Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı ilə həyata keçirilən birgə layihələr və Azərbaycanın "Kömər və yol" təşəbbüsünə qoşulması bu əlaqələri daha da gücləndirib. Eyni zamanda "Şərqi-Qərbi" və Orta dəhliz layihələri çərçivəsindəki tərəfdaşlıqlar nəqliyyat və ticarət əlaqələrinin inkişafına böyük töhfə verib. Pekində Azərbaycanın Ticarət Evinin açılması da bu əməkdaşlığın uğurlarını təzahür etdirir.

Bundan əlavə, Azərbaycan Çinə vətəndaşları üçün sadələşdirilmiş viza prosedurları təbii etməklə iki ölkə arasında turizm və mədəni mübadiləni asanlaşdırıb. Bu cür təşəbbüslər ölkələrimiz arasında iqtisadi, mədəni və sosial əlaqələrin dərinləşməsinə imkan verir.

İnformasiya sahəsindəki əməkdaşlıq da iki ölkə arasında sıx əlaqələrdə mühüm yer tutur. AZƏRTAC ilə "Sinxua" agentlikləri arasında 20 ildən artıq müddətdir ki, qarşılıqlı xəbər mübadiləsi və sosial media sahəsində əməkdaşlıq həyata keçirilib. Bu, hər iki ölkə arasında informasiya mübadiləsinin sürətlənməsinə və daha geniş auditoriyaya çatdırılmasına şərait yaradır.

Azərbaycan ilə Çin arasında mədəni əlaqələr uzun illərdə möhkəm dostluq körpüsü qurur. 1995-ci il aprelin 12-21-də Pekində keçirilən Səttar Bəhlulzadənin əsərlərinin sərgisi iki ölkə arasında mədəni əməkdaşlığın başlanğıcı sayılır. Həmçinin 2001-ci ildə Çinin Cizian qəyətliyinin Çiucou şəhəri ilə Sumqayıt şəhəri qardaşlaşdı.

2008-ci il avqustun 10-da Pekində XXIX Yay Olimpiya Oyunları çərçivəsində "Azərbaycan günü", 2011-ci ilin mayında isə Çində Azərbaycan Mədəniyyət Günü keçirilib. Eyni zamanda 2012-ci il dekabrın 10-14-də Azərbaycanda Çin Xalq Respublikasının Mədəniyyət Günü təşkil olunub. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən iki Konfutsi İnstitutu və Çin dilinə artan maraqla iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin güclənməsinə xidmət edir.

Heydər Əliyev Fondunun Nizami Gəncəvinin büstünü Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının katibliyinə hədiyyə etməsi isə Azərbaycan mədəniyyətinin Çinə əlaqələrdəki dəyərini nümayiş etdirir. Bu cür mədəni fəaliyyətlər xalqlarımız arasında daha yaxın əlaqələrin qurulmasına və qarşılıqlı anlaşmanın güclənməsinə mühüm töhfə verir.

Heydər Əliyev Fondunun hədiyyəsi olan dahi şair Nizami Gəncəvinin büstünün isə Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının katibliyinin binasında daim nümayiş olunması Azərbaycan üçün böyük rəmzi xarakter daşıyır.

Azərbaycan ilə Çin arasında formalaşan strateji tərəfdaşlıq münasibətləri təkə ikitərəfli əməkdaşlıq çərçivəsində deyil, həm də regional və global səviyyədə sülhə, sabitliyə və inkişafa töhfə verən nümunəvi model kimi çıxış edir. Tarixi İpək yolunun yeni nəfəs aldığı dövrdə bu əməkdaşlıq gələcək nəsillər üçün dayanıqlı tərəfdaşlıq və qarşılıqlı fayda prinsipinə əsaslanan uğurlu bir yol xəritəsidir.

olan strateji münasibətlərin və əməkdaşlığın uzunmüddətli perspektivini çox yaxşı əks etdirir. Əslində, beynəlxalq gündəlikdə duran suverenlik, müstəqillik və ərazi bütövlüyü kimi prinsiplər bir çox ölkə üçün önəmli məsələlərdir və Azərbaycanla Çin bu mövzularda oxşar mövqədədirlər. Bu yanaşma həmçinin iki ölkənin beynəlxalq arenada bir-birini dəstəkləməsinə və qarşılıqlı etibarını artırır. Prezidentin vurğuladığı mövqelər, yalnız rəsmi səviyyədə deyil, həm də gündəlik praktikalarda da əhəmiyyətli bir yol xəritəsi kimi qəbul edilə bilər. Bu yanaşma həm Azərbaycanın, həm də Çinin uzunmüddətli xarici siyasət hədəflərini dəstəkləyən və qarşılıqlı faydalanma əsaslanan bir strateji təməl yaradır.

Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinqin də Azərbaycanla münasibətlərə böyük önəm verdiyini və iki ölkənin dost və tərəfdaş olduğunu dəfələrlə ifadə edib. Bu münasibətlər yalnız iqtisadi və siyasi deyil, həm də regional təhlükəsizlik və sabitlik baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır.

2024-cü il iyulun 3-də isə "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə" qəbul olunub. Bu bəyannamə iki ölkə arasında münasibətlərin yeni mərhələyə keçməsinə təmin edən mühüm bir addım olub. Birgə Bəyannamə tarixi hadisədir və Azərbaycan-Çin münasibətlərində yeni səhifə açır. Bu bəyannamə həmçinin ÇXR

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

Azərbaycanın xarici siyasəti müasir dövrdə: Şərq və Asiyaya doğru

XXI əsrin geosiyasi reallıqları, xüsusən də Qərbin siyasi oyunları, enerji təhlükəsizliyi və beynəlxalq hüququn pozulması kimi amillər bir çox ölkələri öz xarici siyasət konsepsiyalarını yenidən nəzərdən keçirməyə vadar edir. Azərbaycan da bu global kontekstdə öz maraqlarını qorumaq və daha etibarlı tərəfdaşlıq modelləri qurmaq üçün xarici siyasətinin coğrafi istiqamətlərini şəxələndirir. Son illərdə isə bu istiqamətlər arasında Şərq və Asiya ön plana çıxmışdır. AZƏRTAC bu mövzuda analitik təhlilini oxuculara təqdim edir.

Azərbaycanın xarici siyasəti: Şərq və Asiyaya doğru

Azərbaycanın xarici siyasət doktrinası uzun illərdir ki, balanslaşdırılmış və çoxtərəfli əməkdaşlığa əsaslanan bir model üzərində qurulub. Bu yanaşma Azərbaycanın həm Qərbi, həm də Şərqi ölkələri ilə münasibətlərini paralel şəkildə inkişaf etdirməsinə şərait yaradıb. Lakin postpandemiya dövründə və xüsusilə 2020-ci ildən sonra regionda və dünyada baş verən proseslər, Qərbin riyakar münasibəti, Rusiya-Ukrayna müharibəsi, enerji bazarındaki dəyişikliklər Azərbaycanın xarici siyasətində yeni tərəfdaşlıqlar qurması üçün əsaslı zəmin formalaşdırıb.

Bütün bu geosiyasi dəyişikliklər fonunda Azərbaycan Şərq və Asiyaya doğru xarici siyasət kursunu yalnız alternativ istiqamət kimi deyil, strateji prioritet olaraq formalaşdırmağa başlayıb. Bu siyasət təkcə iqtisadi maraqlarla məhdudlaşmır, həm də siyasi təhlükəsizlik, beynəlxalq nüfuz və diplomatik balansın qorunması baxımından dərindən dəyişir.

Bu kontekstdə Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlarla fəal əməkdaşlığı da xüsusi vurğulanmalıdır. Azərbaycan Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) çərçivəsində fəal diplomatik xətt yürüdərək həm Türkiyə, həm də İslam aləmində inqisabını gücləndirən mühüm tərəfdaşları qazanıb. Ölkəmizin 2024-2026-cı illərdə Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirəyə (AQEM) sədrlik etməsi, regional iqtisadi əməkdaşlığın fəallaşdırılması baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır. Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində Azərbaycanın son illərdə nümayiş etdirdiyi uğurlu sədrliyi və tərəfdaşları bu qurumun nüfuzunu artırmada mühüm rol oynayıb. Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) ilə əməkdaşlıq isə Azərbaycanın Asiya regionundakı geosiyasi mövqeyini möhkəmləndirən, təhlükəsizliyi və iqtisadi əməkdaşlığı təşviq edən yeni bir istiqamət kimi aktuallıq qazanır.

Asiyada yüksəliş: Yeni iqtisadi güc mərkəzlərində Azərbaycanın strateji rolu

Bu gün Asiya təkcə coğrafi baxımdan deyil, həm də geoiqtisadi və geosiyasi baxımdan dünyanın strateji mərkəzinə çevrilməkdədir. Çin, Pakistan, Hindistan, Cənubi Koreya, İndoneziya, Malayziya, Sinqapur kimi ölkələrin sürətli iqtisadi artımı, texnologiya və sənayədə innovativ yanaşmaları Asiya qitəsinə global güc mərkəzi statusuna yüksəlmişdir.

Çin Xalq Respublikası 2023-cü ildə təxminən 18 trilyon ABŞ dolları həcmində ümumi daxili məhsul (ÜDM) ilə dünyada ikinci ən böyük iqtisadiyyata sahib olub. Bununla yanaşı, Çin "Kömər və yol" təşəbbüsü ilə Asiyalı, Avropalı və Afrikalı birləşdirən nəhəng ticarət və infrastruktur şəbəkəsi formalaşdırır. Bu təşəbbüs çərçivəsində Azərbaycan kimi strateji keçid ölkələri xüsusi əhəmiyyət qazanır. Ölkəmizin nəqliyyat və logistika imkanları, - xüsusilə Zəngəzur dəhlizi, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu (Orta Dəhliz), - Asiyanın məhsul və resurslarının Avropa bazarına çıxışı üçün əvəzolunmaz körpü rolunu oynayır. Bu baxımdan, Azərbaycan artıq təkcə regionda enerji ixracatı üçün əvəzolunmaz körpü rolunu oynayır. Bu baxımdan, Azərbaycan artıq təkcə regionda enerji ixracatı üçün əvəzolunmaz körpü rolunu oynayır. Bu baxımdan, Azərbaycan artıq təkcə regionda enerji ixracatı üçün əvəzolunmaz körpü rolunu oynayır.

Çin və Azərbaycan arasında əlaqələr son illərdə yalnız ticarət sahəsində deyil, eyni zamanda, təhlükəsizlik və infrastruktur sahələrində də dərinləşməkdədir. Ötən il iyulun 3-də Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının (ŞƏT) Astanada keçirilən Zirvə toplantısı çərçivəsində "Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında strateji tərəfdaşlığın qurulması haqqında Birgə Bəyannamə"nin qəbul olunması iki ölkənin enerji, yaşıl texnologiyalar və nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığını daha da genişləndirib. Çin "Kömər və yol" təşəbbüsündə ölkəmizin rolunu yüksək qiymətləndirir və Azərbaycan vasitəsilə Avropaya çıxışı təmin etmək niyyətindədir. Çin texnologiya, sənaye və rəqəmsal transformasiya sahələrində dünya lideridir. Bu sahələrdə əməkdaşlıq Azərbaycanın rəqəmsal iqtisadiyyat strategiyası ilə də üst-üstə düşür.

Qardaş ölkədən strateji tərəfdaşlığın qurulması isə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə ən güclü siyasi dəstəklərindən biri

olmaqda yanaşı, iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsi üçün də böyük potensiala malikdir. Pakistanın Cənubi Asiyanın enerji və logistika mərkəzinə çevrilmək istəyi, Azərbaycanın isə Asiyaya açılan qapı kimi mövqeyi iki ölkəni daha sıx əməkdaşlığa vadar edir. Ölkələrimiz arasında enerji, müdafiə sənayesi, tekstil və özəcaqlıq sahələrində əməkdaşlıq perspektivləri xüsusilə əhəmiyyətlidir.

Qazaxıstan, Özbəkistan, Türkmənistan, Qırğızıstan və Tacikistanla Azərbaycanın münasibətləri isə yalnız ortaq türk-mədəni və tarixi köklərə deyil, həm də real iqtisadi maraqlara əsaslanır. Bu ölkələrlə enerji ticarəti, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat-logistika, su resurslarının idarə olunması və rəqəmsallaşma sahələrində çoxsaylı razılaşmalar və layihələr həyata keçirilir. Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində siyasi və iqtisadi inteqrasiya modeli inkişaf edir. Azərbaycan bu təşkilatın fəal üzvü olaraq, region ölkələri ilə transregional enerji və nəqliyyat layihələrində əməkdaşlıq təşəbbüskarı mövqeyə tutur. Məsələn, Türkmənistan qazının Trans-Xəzər enerji dəhlizi vasitəsilə Azərbaycan ərazisindən Avropaya ötürülməsi məsələsi gündəmədədir. Həmçinin Orta Asiyadan Türkiyə və Avropaya uzanan yükdaşımalarda Azərbaycan əsas tranzit məntəqələrindən biridir.

Asiya ölkələri ilə əməkdaşlıq yalnız ticarət və nəqliyyatla məhdudlaşmır. Rəqəmsal transformasiya, yaşıl enerji, smart kənd təsərrüfatı və texnoloji startaplar sahəsində Asiya dövlətlərinin təcrübəsi, Sinqapurun ağıllı şəhər idarəçiliyi, Cənubi Koreyanın rəqəmsal hökumət modeli və Çinin alternativ enerji texnologiyaları Azərbaycanın milli inkişaf strategiyası ilə üst-üstə düşür. Bu sahələrdə təcrübə mübadiləsi və birgə layihələrin reallaşdırılması ölkəmizin iqtisadiyyatının şəxələndirilməsinə xidmət edir.

Əminliklə deyə bilərik ki, Asiyaya artıq təkcə uzaq bazar yox, Azərbaycan üçün strateji tərəfdaşlar coğrafiyasıdır. Bu regionla çoxşaxəli əməkdaşlıq ölkəmizin yalnız iqtisadi gələcəyinə deyil, beynəlxalq nüfuzuna və regional liderliyinə də birbaşa təsir göstərir. Azərbaycanın global ticarət və enerji dəhlizlərinin mərkəzində yerləşməsi Şərqi Qərbi birləşdirən körpü rolunu daha da gücləndirir.

Prezident İlham Əliyevin ADA Universitetindəki çıxışında strateji niyyətin ifadəsi

Aprelin 9-da ADA Universitetində keçirilən "Yeni dünya nizamına doğru" mövzusunda beynəlxalq forumda çıxış edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın xarici siyasətində müşahidə olunan yeni vektorların mahiyyətini aydın şəkildə izah etdi. Prezident çıxışı zamanı Azərbaycanın xarici siyasətində Şərqi və Asiyaya yönəldiyini xüsusi olaraq vurğuladı. Bu, ölkəmizin artıq təkcə Qərbi tərəfdən deyil, Şərqi tərəfdən də iqtisadi və siyasi güc mərkəzləri ilə sistemli əməkdaşlıq qurmağa qərarlı olduğunu göstərdi.

Prezidentin çıxışı global və regional reallıqları dərindən analiz edən məqamlarla zəngin idi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Azərbaycanın bu istiqamətdə atdığı addımlar təkcə alternativ axtarışı deyil, çoxqütblü dünya nizamında balanslaşdırılmış siyasət yürütməkdir. Ölkə Prezidenti bu yanaşmanı Azərbaycanın müstəqil və milli maraqlara söykənən xarici siyasət xəttinin təzahürü kimi təqdim etdi.

Prezident İlham Əliyev, həmçinin bildirdi ki, Qərbdə mövcud olan ikili standartlar, xüsusilə də Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri fonunda sərgilənən ədalətsiz yanaşmalar, Azərbaycanın yeni strateji tərəfdaşlıq marşrutları üzrə fəaliyyəti gücləndirməyə sövq edib.

Prezidentin çıxışı zamanı Azərbaycanın xarici siyasətində Şərqi və Asiyaya yönəldiyini xüsusi olaraq vurğuladı. Bu, ölkəmizin artıq təkcə Qərbi tərəfdən deyil, Şərqi tərəfdən də iqtisadi və siyasi güc mərkəzləri ilə sistemli əməkdaşlıq qurmağa qərarlı olduğunu göstərdi.

Bu Forumdan sonra müşahidə olunan beynəlxalq səfərlər, diplomatik fəaliyyət və ikitərəfli əməkdaşlıq formatlarının artması, Prezidentin ADA-da səsləndirdiyi mesajların artıq praktiki siyasi və iqtisadi nəticələr doğurduğunu göstərir.

Qərbin ikili standartları və etimadsız siyasəti

Azərbaycanın Qərblə münasibətləri uzun müddət qarşılıqlı maraqlara əsaslanan əməkdaşlıq şəklində inkişaf etsə də, son illərdə bu münasibətlərdə ciddi soyuqluq müşahidə olunmaqdadır. Bu soyuqluğun əsas səbəblərindən biri Qərbin regiondakı proseslərə subyektiv, ikili standartlar çərçivəsində yanaşmasıdır.

Xüsusilə, 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Qərb institutlarının, o cümlədən Avropa Parlamenti və bəzi Qərb ölkələrinin media orqanlarının Azərbaycanın haqlı mövqeyinə qarşı ədalətsiz və qeyri-obyektiv münasibəti iticamıyotun geniş narazılığına səbəb olmuşdu. Daha sonralar Avropa İttifaqının Ermənistanla müşahidə missiyası göndərməsi və Avropa Sülh Fondu vasitəsilə bu ölkəyə silah yardımı göstərilməsi regionda gərginliyi artırmaqla yanaşı,

Qərbin vasitəçilik missiyasını şübhə altına almış oldu.

Bu hadisələr Azərbaycanda Qərbi qarşı etimadsızlıq yaratmaqla yanaşı, strateji qərarların istiqamətində də dəyişdirdi. Azərbaycanın tərəfsiz siyasətində Şərqi və ya Asiyaya yönəli kursun artıq konseptual çərçivədə təsdiqləndiyi, dövlət strategiyasına çevrildiyi aydın şəkildə elan edilmiş oldu. Bu çıxış yalnız daxili auditoriyaya deyil, həm də beynəlxalq tərəfdaşlara ünvanlanmış diplomatik mesaj idi: Azərbaycan gələcək inkişafını yalnız bir tərəfə yönəli siyasətlə deyil, balanslı, tərəfdaşlığa əsaslanan və çoxtərəfli münasibətlər üzərindən qurmaq niyyətindədir.

Bu Forumdan sonra müşahidə olunan beynəlxalq səfərlər, diplomatik fəaliyyət və ikitərəfli əməkdaşlıq formatlarının artması, Prezidentin ADA-da səsləndirdiyi mesajların artıq praktiki siyasi və iqtisadi nəticələr doğurduğunu göstərir.

Diplomatik fəallıq: Şərqi ölkələri ilə sıx əməkdaşlıq

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanın Şərqi və Asiya ilə münasibətlərində nəzərəcarpacaq dəyərdə artan diplomatik fəallıq son illərin xarici siyasət xəttinin bəzi göstəricisidir. Bu fəallıq həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli formatda özünü göstərir.

Prezident İlham Əliyevin aprelin 22-də Çinə dövlət səfəri bu kontekstdə xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çin Azərbaycanın Orta Dəhliz layihəsinin rolunu yüksək qiymətləndirir və regionda bu əməkdaşlıq yeni enerji və ticarət marşrutlarının formalaşmasına zəmin yaradır.

Pakistanla münasibətlər də yüksələn xətt üzrə inkişaf edir. Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin bu il fevralın 24-də ölkəmizə dövlət səfəri bu əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə şərait yaradıb. Bununla yanaşı, İran və Vyetnam prezidentlərinin Azərbaycana nəzərdə tutulan səfərləri, İsrail rəsmilərinin ardıcıl olaraq Bakıya gəlmələri, Azərbaycanla Türkiyə arasında yüksək səviyyəli və çoxsaylı qarşılıqlı səfərlərin davam etməsi, COP29 çərçivəsində bir çox Şərqi liderlərinin ölkəmizə səfərləri, ECO (İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı) Sammitinin Azərbaycanda keçirilməsi ilə bağlı qəbul edilmiş qərar, eləcə də Azərbaycanın Mərkəzi Asiya ölkələri ilə əlaqələrinin intensiv şəkildə güclən-

məsi - bütün bunlar Azərbaycanın Şərqi və Asiya istiqamətində fəal, çoxşaxəli və strateji xarici siyasət kursunun bariz təzahürüdür.

Qərbin səhvini anlaması və Azərbaycanın strateji dönüşü: Yeni prioritet - Şərqi və Asiya

Son aylarda Avropa İttifaqı (Aİ) rəsmilərinin və Qərb liderlərinin Azərbaycana münasibətində müəyyən yumşalma və korrekte cəhdləri müşahidə olunur. Xüsusilə Almaniyada Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayerin Bakıya rəsmi səfəri, Qərbin illərdir yol verdiyi birtərəfli, ikili standartlara əsaslanan yanaşmaların fəsadlarını, nəhayət, anlamağa başladığını göstərir. Bu səfər təkcə rəsmi diplomatik jest deyil, həm də Qərbin etimadı bərpa etməyə çalışdığı göstərməyə məcbur qalmasını əlamətdir. Lakin bu etimadın bərpası artıq yalnız bəyannatlarla deyil, real, davamlı və qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıqla mümkün olacaq.

Bu kontekstdə Azərbaycanın xarici siyasətində baş verən strateji dəyişikliklər daha da aktuallaşır. Son illər ölkənin xarici siyasəti reaktiv deyil, proaktiv və çoxşaxəli planlama əsasında qurulur. Şərqi və Asiya istiqamətinə yönəlmiş bu yeni xarici siyasət xətti Azərbaycanın müstəqil qərarvermə qabiliyyətini və regiondakı geosiyasi prosesləri düzgün analiz etdiyini sübut edir. Artıq Azərbaycan yalnız Asiya ilə əməkdaşlıq edən tərəf deyil, Avropa və Asiyalı birləşdirən mühüm körpünün mərkəzinə çevrilməkdədir.

Daha önəmli isə bu siyasət təkcə diplomatik deyil, iqtisadi, texnoloji, nəqliyyat-logistika və təhlükəsizlik sahələrində də əhatə edir. Bu yanaşma ölkəmizin regionda və global miqyasda oyunçu statusunu gücləndirir. Azərbaycanın Şərqi və Asiya ölkələri ilə qurduğu tərəfdaşlıq platformaları bir tərəfdən onun iqtisadi suverenliyini və dayanıqlığını artırır, digər tərəfdən isə Qərbdə qarşı alternativ əlaqə marşrutlarının və seçimlərinin olduğunu göstərir.

Noticə etibarilə Qərbin gecikmiş jestləri Azərbaycanın artıq çoxdan müəyyənləşdirdiyi yeni xarici siyasət prioritetlərini dəyişməyəcək, əksinə, həmin prioritetlərin nə qədər düzgün və uzaqgörən olduğunu bir daha təsdiqləyir.

Bir sözlə, Azərbaycanın xarici siyasətində müşahidə olunan istiqamət dəyişikliyi təsadüfi və müvəqqəti reaksiya deyil, düşünülmüş və strateji qərardır. Şərqi və Asiyaya yönəlmiş bu siyasət Azərbaycanı yalnız regionun deyil, həm də Avrasiya məkanının yeni diplomatik və iqtisadi mərkəzlərindən birinə çevirir.

"Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkdaşlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 124

Bakı şəhəri, 22 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərar alır:

"Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkdaşlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 3, maddə 373 (Cild I); 2024, № 4, maddə 451, № 7, maddə 900, № 10, maddə 1169; 2025, № 2, maddə 182) 2-ci hissəsində "aprelin" sözü "iyulun" sözü ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

"Bakı şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin tabeliyində yaradılmış xüsusi ambulator tibb məntəqələrində yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxmuş xəstələrə ambulator-poliklinik yardım göstərən tibb işçilərinin əməkdaşlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 23 iyul tarixli 262 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 125

Bakı şəhəri, 22 aprel 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərar alır:

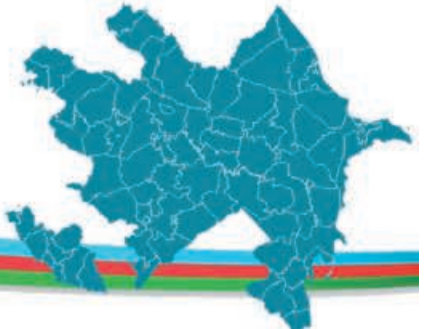
"Bakı şəhər Baş Səhiyyə İdarəsinin tabeliyində yaradılmış xüsusi ambulator tibb məntəqələrində yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxmuş xəstələrə ambulator-poliklinik yardım göstərən tibb işçilərinin əməkdaşlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 23 iyul tarixli 262 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 7, maddə 992 (Cild I); 2024, № 1, maddə 92, № 4, maddə 459, № 7, maddə 901, № 10, maddə 1172; 2025, № 2, maddə 183) 2-ci hissəsində "aprelin" sözü "iyulun" sözü ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Konstitusiyaya və Suverenlik İli 2025

Ərazilərimizin bütövlüyü günü

Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsində Azərbaycan bayrağının dalğalandırılmasından iki il ötür

"23 aprel hadisələri çox önəmli bir tarixdir. O vaxt və ondan sonra mən demişdim ki, 23 aprel tarixində bizim ərazi bütövlüyümüz tam bərpa edildi. Bütün sərhədlərə biz nəzarət etməyə başlamışdıq və bir daha göstərdik ki, bu torpaqların sahibləri bizik".

Ötən ilin yanvarında yerli televiziya kanallarına verdiyi müsahibəsi zamanı Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, Azərbaycanın üçrəngli, ay-üldüz-lu şanlı bayrağının 2023-cü il aprelin 23-də Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsində yüksəldilməsi xalqımızın daha bir milli hədəfinə yetməsinin təcəssümü oldu.

Qalib lider İlham Əliyevin sərgilədiyi qətiyyətli siyasətin, müstəsna səylərin, prinsipial mövqeyin sayəsində torpaqlarımızın bütövlüyü, sərhədlərimizin bərpası kimi tarixi qələbəyə imza atıldı.

Milli maraqların təmini

Azərbaycan 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük Vətən müharibəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə Ermənistan silahlı qüvvələrinin ərazilərimizi tərk etmələri ilə bağlı qəbul etdiyi 4 qətnaməsini öz gücünə tətbiq etdi. Çünki düz 27 il ərzində aparılan səmərəsiz danışıqlar nəticəsində iki ölkə arasında münaqişə növbəti yola qoyulmuş, əksinə, dalana dirənək həlli mümkün deyil vəziyyət yaranmışdır. Məsələnin bu hala gəlməsində isə ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun xüsusi rolu olmuşdu. Yarıtmaz həmsədrələr, eləcə də erməni lobbisinin rüsvətli sayəsində işğalçı Ermənistanın havadarlıq edən digər qərəzli Qərb siyasətçiləri elə hesab edirdilər ki, vəziyyəti olduğu kimi saxlamaqla Azərbaycanı işğalçı siyasəti ilə barışdıracaqlar. O da təsədüfi deyildi ki, bədnam Qərb dairələri alternativ variant kimi müharibə versiyasını qəbul etmirdilər.

Ancaq 2020-ci il noyabrın 10-da Ermənistanı təslimçilik aktına imza atmağa məcbur edən Azərbaycan həm torpaqlarının 30 illik işğalına son verdi, həm də dünyada həlli müşkülə çevrilən bu tip münaqişələrə son qoymağın unikal modelini ortaya qoydu.

Vətən savaşından ötn 3 illik müddət ərzində isə ölkəmiz milli maraqlarının təmini istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü addımlar atmağa başladı. Təbii ki, məqsəd tezliklə ərazi bütövlüyünün bərpası və suverenliyin tam tə-

mini idi ki, bu da Xankəndi-Laçın yolunun başlanğıcında sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaradılması birmənalı edirdi.

Sözgədən ərazidə sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaradılmasının təxirəsalınmaz şəkildə həyata keçirilməsini tələb edən bir başqa hal isə məhz Ermənistanın bu yol vasitəsilə Qarabağda qanunsuz yerləşdirilmiş silahlı qruplaşmalarla silah-sursat daşması idi.

Ermənistan 2020-ci ildə imzalanan üçtərəfli Bəyanatın müddəalarını kobud şəkildə pozaraq Qarabağda fəaliyyət göstərən qanunsuz erməni hərbi birləşmələrini ərazilərimizdən çıxarmaq əvəzinə yalnız humanitar məqsədlər üçün nəzərdə tutulan Laçın yolundan hərbi təyinatlı yüklər daşıyaraq ölkəmizə qarşı təxribatlar törədirdi.

Vətən müharibəsindən sonra 2021-ci il istehsalı minaların bu yolla gətirilərək Azərbaycan ərazilərində basdırılması faktları da mövcud idi.

Digər tərəfdən separatçılar Qarabağda təbii sərvətlərimizi istismar edir, talayır və Laçın yolu ilə daşıyırdılar. Eyni zamanda həmin ərazilərdə ekoloji terror törədirdilər. Buna görə də 2022-ci

Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaradılmasına gətirib çıxaran hadisələr barədə Prezident İlham Əliyev sözügedən müsahibəsində demişdi: "Nəhayət, aprelin 23-də bizim başqa çarəmiz qalmamışdı, biz daha gözləmək fikrində deyildik. Biz bir neçə saat ərzində həmin o Hərkəri çayının üzərindəki körpüdə yerləşdik. Təbii ki, buna hazırlıq aparılmışdır və bəzi sözlərə baxmayaraq, oradan artıq heç yere getmədik. Beləliklə, Qarabağa qanunsuz silahlıların, sursatların, minaların və canlı qüvvənin daşınması və göndərilməsi artıq mümkünsüz olmuşdu".

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməsinə heç cür qəbul edə bilməyən qərəzli Qərb dairələri isə həmin zaman Laçın sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin yaradılmasını fərqli və məkrli şəkildə dünyaya tirajlayırdılar. Onlar əsaslı ittihamlar səsləndirir, güllünc bəyanatlar verirdilər. Bu anti-Azərbaycan təbliğatın başında da Cənubi Qafqazda sülh istəməyən Fransa dayanırdı. Lakin Avropada yuvalanmış anti-Azərbaycançı qüvvələrin uydurduqlarının əksinə, silah yolu ilə yalnız Qarabağa qanunsuz silah-sursatların, silahlı qüvvələrin daşınması mümkünsüz olmuşdu. Humanitar gediş-gəliş üçün heç bir maneə yox idi.

2023-cü il iyulun 6-da Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi Ermənistanın Laçında Azərbaycanın məqsədli sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsinin aradan qaldırılması ilə bağlı tələbini yekdilliklə rədd etdi. BƏM-in bu qərarı Azərbaycanın separatizm üzərində qəti qələbəsinin beynəlxalq hüquqla təsdiqlənməsi kimi böyük əhəmiyyətə malik oldu.

Azərbaycanın tarixi ədalətin, beynəlxalq hüququn bərqərar olması üçün nümayiş etdiyi qərarlı və ısrarlı mövqeyi nəticəsində Laçın yolunda sərhəd nəzarət-buraxılış məntəqəsi yaradıldı. Bundan cəmi 5 ay keçdikdən sonra - 2023-cü il sentyabrın 19-20-də keçirilən 23 saatlıq antiterror tədbirləri sayəsində isə Qarabağda quldur yuvası tamamilə dağıldı, Azərbaycan bayrağı Xankəndidə qüurla dalğalandırıldı.

Beləliklə, Azərbaycan xalqının onilliklərinə özümdən milli maraqlarının təmini istiqamətində çıxdığı və torpaqlarının işğaldan azad edilməsindən, ərazi bütövlüyünün bərpasından keçərək suverenliyinə uzanan haqq yolu məntəqi zirvəsinə çatdırıldı.

Yasəmən MUSAJEVA, "Azərbaycan"

Gənclər gələcək karyeralarına sağlam təməl qoyurlar

Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan və Prezident İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi dövlət gənclər siyasəti gənclərimizin hərtərəfli inkişafına mühüm töhfə verir. Bu siyasət çərçivəsində vətənpərvərlik hissələrinin gücləndirilməsi, gənclərin şəxsi inkişafı və karyera quruculuğuna dəstək məqsədilə Gənclərin İnkişaf və Karyera Mərkəzinin (GİKM) təşkilatçılığı ilə Bakı və regionlarda silsilə tədbirlər həyata keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a açıqlamasında GİKM-in İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinin müdiri Könül Abdulləşidova mərkəzin 2025-ci ilin yanvar-mart aylarını əhatə edən ilk rüübü üzrə fəaliyyəti haqqında məlumat verərək bildirdi.

Qeyd edilib ki, ölkə üzrə 11 regional nümayəndəlik və 44 bölmədən ibarət olan mərkəz tərəfindən 8 minə yaxın gənc 200-dən çox müxtəlif formatlı proqram, təlim və tədbirlərə cəlb olunub. Prezident tərəfindən 2025-ci ilin "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər planına uyğun olaraq hüquqi maarifləndirmə və vətəndaşlıq dəyərlərinin təbliği istiqamətində 30-dan çox maarifləndirici görüş, seminar və intellektual yarış təşkil edilib. Bu tədbirlər nəticəsində gənclər Azərbaycan Konstitusiyası, hüquqi dövlətin əsas prinsipləri və vətəndaş məsuliyyəti mövzularında əhatəli və praktiki biliklər əldə ediblər.

Vurğulanıb ki, vətənpərvərlik ruhunda yetişən, milli dəyərlərə bağlı gənclər yetişdirmək GİKM-in əsas prioritetlərindəndir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr gənclərdə dövlətçilik düşüncəsinin formalaşmasına xidmət edir. Gənclər tərəfindən maraqla qarşılanan bu tədbirlər çərçivəsində yüzlərlə layihə uğurla icra olunub. Rüb ərzində 100-dən artıq gənc "Karyera kompası" layihəsi çərçivəsində fərdi karyera məsləhətləri təqdim olunub. Gənclər tərəfindən maraqla qarşılanan bu tədbirlər çərçivəsində yüzlərlə layihə uğurla icra olunub. Rüb ərzində 100-dən artıq gənc "Karyera kompası" layihəsi çərçivəsində fərdi karyera məsləhətləri təqdim olunub. Gənclər tərəfindən maraqla qarşılanan bu tədbirlər çərçivəsində yüzlərlə layihə uğurla icra olunub. Rüb ərzində 100-dən artıq gənc "Karyera kompası" layihəsi çərçivəsində fərdi karyera məsləhətləri təqdim olunub.

Eyni zamanda "İnkişaf və Təcrübə Akademiyası" 2025-ci ilin ilk rübündə fəal şəkildə fəaliyyət göstərib. Bakı üzrə 50-yə yaxın, regionlarda isə 100-dən çox gənc real iş mühitində təcrübə keçərək bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanı qazanıb. Artıq beşinci dəfədir təşkil olunan "Hazır mühasib" adlı ödənişsiz tədris proqramında 100 gənc mühasibatlıq sahəsində praktiki biliklər və bacarıqlar əldə edərək gələcək karyeralarına sağlam təməl qoyurlar.

Gənclər Karyera İnkişaf Platforması da karyera quruculuğu sahəsində əsas fəaliyyət-

lən Peşə Seçimi" adlı maarifləndirici sessiyalar təşkil olunub.

Gənclərin təhsil aldıkları ixtisaslar barədə məlumatlılığını artırmaq, onların karyera planlaşdırmasına dəstək vermək və şəbəkələşməni təşviq etmək məqsədilə "CareerLAB" şəbəkəsi bu il də fəaliyyətini davam etdirib. Üç ay ərzində Bakı və regionlardakı ali təhsil müəssisələrində keçirilən layihələrə 500-dən çox gənc qoşulub.

"Peşəkarla dialoq" layihəsi çərçivəsində müxtəlif sahələrdə çalışan tanınmış şəxslərlə interaktiv görüşlər təşkil olunub. Bu görüşlər gənclərə real iş təcrübəsi, əmək bazarının tələbləri və şəxsi inkişaf yolları barədə birbaşa məlumat əldə etmək imkanı verir.

Eyni zamanda "İnkişaf və Təcrübə Akademiyası" 2025-ci ilin ilk rübündə fəal şəkildə fəaliyyət göstərib. Bakı üzrə 50-yə yaxın, regionlarda isə 100-dən çox gənc real iş mühitində təcrübə keçərək bacarıqlarını inkişaf etdirmək imkanı qazanıb. Artıq beşinci dəfədir təşkil olunan "Hazır mühasib" adlı ödənişsiz tədris proqramında 100 gənc mühasibatlıq sahəsində praktiki biliklər və bacarıqlar əldə edərək gələcək karyeralarına sağlam təməl qoyurlar.

Gənclər Karyera İnkişaf Platforması da karyera quruculuğu sahəsində əsas fəaliyyət-

Qazaxda intellektual yarış keçirilmişdir

Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialında "Konstitusiyaya və Suverenlik İli" çərçivəsində "Müasir Azərbaycanın Demokratik Hüquqi Əsasları - Konstitusiyamız" mövzusunda "Nə? Harada? Nə zaman?" intellektual yarış keçirilmişdir.

Filialın direktoru Arif Rüstəmov giriş sözü ilə çıxış edərək 44 günlük Vətən müharibəsində və antiterror əməliyyatında düşmən üzərində qazandığımız tarixi qələbədə, eləcə də müəllifi Ulu Öndər Heydər Əliyev olan və 1995-ci ildə qəbul edilən Konstitusiyamızın Azərbaycanın hüquqi dövlət kimi formalaşmasında əsas rol oynadığını diqqətə çatdırmışdır. Qeyd etmişdir ki, bu gün Azərbaycan vətəndaşı olaraq hər birimiz müstəqil ölkəmizin uğurları, regionda və dünyada söz sahibi olması ilə fəxr edirik.

Sonra Qazax RİH-in baş məsləhətçisi Günnar Quluyeva və münsiflər heyətinin üzvü, filialın tələbə heyəti ititfaqi komitəsinin sədri, qazi Qılınc Cəfərov yarışın qaydaları haqqında məlumat vermişdir.

Ümumilikdə 12 komandanın qatıldığı yarışda hər komandada 5 nəfər olmaqla 60 gənc iştirak etmişdir. 2 turda təşkil olunan və hər turda 6 komandanın iştirak etdiyi yarışda iştirakçılara Azərbaycanın Konstitusiyasının qəbul edilməsindən sonra ölkəmizin hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğunda keçirdiyi tarixi yol, suverenliyimizin, ərazi bütövlüyümüzün qorunması, möhtəşəm Zəfərimiz, qəhrəman şəhidlərimiz haqqında suallar verilməmişdir. Yekun nəticəyə əsasən, "Bayraqdarlar" komandası 1-ci, "Göyözən" komandası 2-ci, "Xocalı sədəsi" komandası 3-cü yerə layiq görülmüşdür. Qalib komandalər fəxri fərmanlarla təltif olunmuşlar.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

23 Aprel Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günüdür

Saxtakarlıq və yalan sağalmaz erməni xəstəliyidir

İnsan ən təmənna dostu kitabdır. Əbəs yerə deyilməyib ki, kitab olan ev qaranlıq olmaz. Çox kitab oxuyan insanın üzünə nur saçar. Kitab insanı depressiyadan xilas edir, stressi azaldır, yuxusuzluğu aradan qaldırır, beynin fəaliyyətini gücləndirir...

23 Aprel - Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü ərəfəsində Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri, professor Kamran İmanovla görüşüb söhbət etdik. Söhbət zamanı Kamran İmanov qeyd etdi ki, Əqli Mülkiyyət Agentliyi aprel ayında üç beynəlxalq tədbirdə iştirak edib. Aprelin 10-da Cenevrə şəhərində keçirilən ÜÖMT-nin Müəlliflik Hüququ Daimi Komitəsində "Süni intellekt və əqli mülkiyyət" prezentasiyası zamanı ölkəmizdə görülməmiş işlər barədə iştirakçılara geniş məlumat verilib. Aprelin 14-də Cenevrə şəhərində İnförmasiya Kommunikasiya Texnologiyaları məsələləri üzrə ÜÖMT-nin Yüksək Səviyyəli Dialoqunda Azərbaycan nümayəndəsinin məruzəsi dinlənilib. Aprelin 21-də isə Moskva şəhərində ənənəvi təşkil edilən məşhur "Avtor/Author - 2025" beynəlxalq konfransında əsas məruzəçi qismində "Melodiya, harmoniya və ritmlərin başında duran yaradıcılıqdır" mövzusunda geniş prezentasiya-təqdimatla iştirak edib.

mimiyətdən uzaq olduqlarının, ikiüzlü davranışlarının səbəbini məğlubiyətlə bərabərlik və revanşizm istək və arzularında görürük.

Misal üçün, ötən ilin aprelində və sonra fikrini təkrarlayan Paşinyan parlamentdə çıxışında qonşularla münasibətdə Ermənistanın keçmişinin yenidən dərk olunmasına çağırış edib. Onun sözlərinə əsasən, "tarixi Ermənistan" və "real Ermənistan" bir-biri ilə ziddiyyətdə olduğuna görə, təhlükələr yaradır. Bir daha vurğulayıb ki, dünyaya Van çarlığının mövqeyindən yox, bugünkü Ermənistan dövlətinin mövqeyindən baxılmalıdır, əks halda dövlətçiliyimizin qurulmasına zərər gətiriləcək.

Bunlar yalnız sözlərdir, əslində, onların dedikləri ilə əməlləri düz gəlmir. Sərhəddə atəş açılması fonunda sülh sazişinin perspektivindən danışırıq, özü də ümidə əsaslanmaq yox, planlı və davamlı fəaliyyət göstərmək lazımdır deyir. Əgər bu etiraf səmimidirsə, bəs real Ermənistan hansı səbəbdən sülh sazişinin bağlanmasına uzadırdı, dövlətimizin şərtlərini həll etmir?"

Söhbətin bu məqamında professor Kamran İmanov qeyd etdi ki, doğrudan da, hər şey kitabdan başlayır və hər şey kitabdadır. Bir həqiqətdir ki, tarixə aid yalanlarla dolu keçmişin və müasir erməni müəlliflərinin kitabları çoxsaylı olaraq bir-birinə istinadən həqiqətə uyğun olmayan "fakt"ları tirajlayır və bunlarla "ermənisayağı mənbə", yəni "dəlilik" sistemi yaratmaqdadırlar.

O ki qaldı böyük həvəslə istinad edilən qədim erməni mətnlərinə, onların əlyazmalarına, orijinalları adətən tapılmır, yaxud köçürmələr şəklində öksini tapmış olur. Bunların kökündə erməniçilik saxtakarlığı dayanır.

"Biz 9 ildir ki, "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqları və uydurmaları ifşa edir..." deyə əsaslı olaraq erməni mənbələri barədə iştirakçıları təsəvvürə salmaq istəyirik. Bu, heç də təsadüfi deyil. Hayların Milli EA-nın (Tarix İnstitutu) dərc etdiyi son kitabların biri V.Q.Tunyanın müəllifliyi ilə belə adlanır: "İstoriçeskoe pristratie Azerbaydjana k istorii Armenii: mifi i realii" ("Azərbaycanın Ermənistan tarixinə olan ehtirası (həvəsi): miflər və realiaqlar"). Bir baxın, yalan sənətlər bizi yalanda şüurləndirir. Dünyanın ən zəngin arxivlərindən biri sayılan Sankt-Peterburq arxivində qədim erməni müəlliflərinin manuskriptlərinin tapılması müşkül bir işdir. 2003-cü ildə Sankt-Peterburqun 300 illiyinə həsr olunmuş "Sokrovışça akademicheskix sobraniy Sankt-Peterburqa" kitabı çapdan çıxmışdı və kitabın tərtibatçısı Kamran İmanovun əlyazmaları erməni olan professor Yuriy Petrosyanın yazdığı kimi, minlərlə nüsxədə qorunub saxlanılan erməni əlyazmalarını çərçivəsində bir dəfə də orijinal yoxdur, əksəriyyəti, 80 faizə qədər erməniçilik mənbələri ilə köçürmələrdir, bir neçəsi XIV-XV əsrlərdə köçürülən və bəlkə də onlardan birini XII əsrdə aid etmək mümkündür. Erməni aliminin digər etirafına əsasən, bu arxivdə VII-XI əsrlərə aid olan türk orijinallarının sayı isə minlərlədir".

Professor söhbət zamanı sarkazmla qeyd etdi ki, əqli oğurluq ənənəsi davam etdirən və folklorun bir qolu - miflərin yaradılmasında ustalıq göstərən erməniçilik digər xalqların, xüsusən də biz azərbaycanlıların maddi və qeyri-maddi irsinə, torpaqlarına və mədəniyyətinə göz dikməkdən əl çəkmir, özümlənmiş, monimsəmək, əqli

oğurluq, saxtakarlıq və uydurma cəhdləri ilə çantalarını "zənginləşdirir". Bunlar istər real siyasi həyatımıza, istərsə də keçmişə, tarixi hadisələrə aiddir.

Tarixə baxış... uydurmalar və həqiqətlər

Professor Kamran İmanov bildirdi ki, gəlin iki mif - Şərqi Armeniya və Qərbi Armeniya mifləri üzərində dayanıq.

Haylara məxsus olmayan armeniyə/erməni etnonimini və Arminiya (Ermənistan) adlı qədim toponimini monimsəyərək hay-erməni tarixşünaslığı Türkmənçay müqaviləsinin (1828) bağlanmasından sonra Şərqi və Qərbi Armeniya, hətta uydurma "böyük Erməniya" mövqəyinə dair tezisləri fəal şəkildə gündəmə gətirməyə başladı. Çar Rusiyasının 1827-ci ildə işğal etdiyi və Qacar şahın İrəvan ruslara güzəştə getdiyi İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarının torpaqları Şərqi Armeniya ərazisi elan olundu, halbuki müqavilənin 16 maddəsindən heç birində bu toponim barədə təkməl və qeyd olunmamışdı.

"İrəvan xanlığının torpaqlarında çar Rusiyası tərəfindən yaradılan və süni şəkildə işğaldan yersiz hay-erməni ərazi istəşası Naxçıvan, Qarabağ, Zəngəzur torpaqlarına da iddialara tökmən vermisi oldu. Hətta bolşevik obrazına girmiş ikiüzlü erməni milliyətçiliyi və daşnak terroru sonralar bu torpaqların bir qisminin qoparılmasına gətirib çıxardı. Lakin 1921-ci ildə Türkiyə və sovet Rusiyası arasında yaradılmış Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycanın protektoratı altına verilməsi haqqında müqavilə ilə nəticələndi. Erməni iddialarının könlünü almaq üçün isə əvvəlcə Zəngəzur qəzası, 1922-ci ildə isə Göycə (Şəhur-Dərələyəz) Azərbaycanın qoparıldı Ermənistanla verildi. Bu əzmi kimi, 1923-cü ildə Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradıldı.

Nədir Şərqi Armeniya? Uydurma Şərqi Armeniya torpaq-sız sovet Ermənistanının möhürü ilə yola Azərbaycan əraziləri hesabına yaradılmışdır.

Əvvəlcə Şərqi Armeniya çar Rusiyasına birləşməsi adı altında Azərbaycan ərazilərində yaradılmış bu milli erməni yuvası məhəyyətə ərazilərin hərbi işğalı ilə nəticələnən təvəzzükarlıq, sovet dövründə isə sülh yolu ilə ermənilərin ərazi iddialarını təmin edən güzəşt olmuşdur".

Professor K.İmanov xüsusi vurğuladı ki, uydurma "parçalanmış erməni torpaqları" tarixi İkinci Dünya müharibəsindən sonra aktuallaşdı, çünki bu, sovet Rusiyasının Ərdəhanı və Qarsı Türkiyəyə qaytarılmasını nəzərdə tutan və 1921-ci ildə imzalanan Türk-Sovet müqaviləsinə yenidən baxılması planlaşdırılan Stalinin niyyətlərinə uyğun idi.

Bununla da Qərbi Armeniya məsələsi gündəmə gəldi. Şükür, Stalinin niyyəti baş tutmadı, ancaq mövcud olmayan Şərqi Armeniya çərçivəsində tarixi Azərbaycan əraziləri haylar tərəfindən erməniçiləndirildi. Bu əzmi kimi, sovet tarixi elminin dəstəyi ilə erməni tarixşünaslığı hayların bu torpaqlardakı qədimliliyinə dair yalan və uydurmaları tirajlamağa başladı. Bunun üçün qonşulara hay-erməni çar sülalələri uydurdu, Şərqi Arminiyanın Rusiyaya xəyal birləşməsi aspektində Kürəkçay

sinin bir hissəsi olan möhürü bu mifologiya zahiri reallığın və burada cəmlənmiş əxlaq mexanizminin erməni etnosu tərəfindən qavranılması üsulunu müəyyən edir. Fikir verin, bir neçə müasir politoloqun, o cümlədən S.B.Luryenin araşdırmalarına əsasən, digər xalqlardan fərqli olaraq, erməni siyasi düşüncəsinin xüsusiyyəti geosiyasi xarakter daşıyaraq ermənilərin yaşadığı yerlər arasında müəyyən coğrafi xəritə qurmaqları və yaşadığı yerləri özləri üçün növbəti "Ermənistan" adlandırmaqdan ibarətdir.

Lakin erməniçilik mifomaniası bununla bitmir. Erməniçiliyin sifarişləri ilə müzdlü xarici müəlliflər tərəfindən yazılan çoxlu sayda "əsrələr" riyakarlığa əsaslanaraq tarixi saxtalaşmaya yol açır. Uydurmalar isə qəbul ediləmədiyi halda "çox əzbəkbə" xalqın millətçiliyi təcavüzü və terrora əl atılır".

Professor K.İmanov qeyd etdi ki, tanınmış avstriyalı tarixçi Erik Fayql "Erməni mifomaniası" kitabında yazdığı kimi "...Erməni terrorizminin kökləri tarixə yanlış baxımdan irəli gəlir... Müasir erməni terrorçularının unikalılığı ondadır ki, tarix (daha doğrusu, tarixə öz baxışı) onlar üçün yeganə bəraətdir". Odu ki, "insanlığın uzaq əməllərə bəraət qazandırmaq məqsədilə tarixin yenidən yazılması terrorçuluğunun unikal xüsusiyyətidir". Bəli, bu, həqiqətən belədir.

Çünki bəllidir ki, "bəziləri qəsdən yalan səpirlər, digərləri isə əldənərkən yalan yayırlar".

Mifomaniya, saxtakarlıq və yalanlarla uyanlara erməni məşəli tanınmış alimin bir fikrini xatırladıram. Söhbət Miççiyan və Çikaqo universitetlərinin professoru Ronald Qriqor Sünidən gedir. Onun "Ararata baxış. Armeniya yeni tarixdə" adlı tədqiqatında söylədiyi fikirləri nəzərdən keçirək. "Ermənilər - xüsusən xalqdır, ovlə ona görə ki, onlar digər millətin iştirakından yaşayan millətə və ikincisi bu xalq adətən heç bir təvəzzürlə olmayan irsi ilə fəxr edir".

Tanınmış erməni aliminin etirafı yuvaları artır, deməli, yalanlar da çoxalır.

Erməni xisləti dəyişmir

Kamran İmanov deyir ki, ermənilərdə saxtakarlıq və yalan sağalmaz xəstəlik həlmi alıb. Fikir verin, 2023-cü ilin əvvəllərində Armeniyada çox struktur ad olan bir ictimai struktur peyda olub - "Gardman-Şirvan-Naxçıvan Ümumerməni İttifaqı". Fəallığı müxtəlif bəyanatlarla, beynəlxalq strukturlara müraciətlərlə və təbii olaraq mediada, müsahibələrdə saxta və uydurmalarla əsaslanan məlumatların yayılması və ölkəmizdə daim pisləməyi ilə səciyyələnir. Məqsədi isə bəyan etdikləri kimi, yaranan ictimai birlik 1988-1992-ci illərdə Azərbaycanın müxtəlif regionlarından Ermənistanla köçən hay-ermənilərin hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlıdır.

Əslində isə, təşkilatın yaranması 2022-ci ilin sonunda Qərbi Azərbaycan İcmasının formalaşmasına "simmetrik cavabdan" ibarətdir. Erməni müxalif mediasında qeyd olunduğu kimi, təşkilatın peyda olması təbii olaraq baş verib. N.Paşinyanın olub və bu struktura başçılıq edən şəxs "Mülki sazış" hakim partiyasının üzvü, deputat, Bakıda doğulan və Paşinyanın yaxın adamı olan Vilen Qabrielyandır. Kamran İmanov bildirdi: "Bu struktur haqqında əlavə məlumat vermək fikrində deyiləm, lakin onun başçısı haqqında bir neçə söz söyləmək istəyirəm. Bu, həmin Vilenidir ki, bu yaxınlarda deputat mandatını qaytarmalı oldu. Səbəbi isə media nümayəndələri ilə Gümrüdə yaratdığı biabırçılıq ucubtından idi. Məsələ ondadır ki, hakim partiya "Mülki sazış (dialoq)" Gümrüdə Ağsaqqallar Şurasına olan seçkilərdə öz nümayəndəsini keçirdi bilməyib. Halbuki hakim partiyanın mövqeyini gücləndirmək məqsədilə Paşinyan buraya həmin Vilen Qabrielyanı yollamışdı. Media nümayəndələri ilə hay-küylü dava nəticəsində Qabrielyanı istefaya göndərdilər. Vilen isə öz növbəsində hakim partiyaada mövcud olan əhvali-ruhiyyənin sağlanılması üçün müəssələnə vəzifəyə təyinatlıdır, lakin xüsusən olaraq qeyd etməliyəm ki, bu günə qədər onun başçılıq etdiyi "Ümumerməni İttifaqı" yalnız və yalnız işlənməmiş silaha - plagiatla əsaslanır və Qərbi Azərbaycan İcmasının qanunu və dəlillərə əsaslanan addımlarını təkrarlayır".

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Aygün ATTAR:

"Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği TADİV-in prioritet istiqamətlərindən biridir"

Tarixi ədalətin bərpası səylərinə töhfə vermək, o cümlədən Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği Türkiyə-Azərbaycan Dostluq, Əməkdaşlıq və Həmrəylik Fondunun (TADİV) prioritet istiqamətlərindən biridir.

Bu barədə AZƏRTAC-a TADİV-in rəhbəri, professor Aygün Attar müsahibəsində deyib.

O xatırladı ki, TADİV-in yaradılması ideyası Ümummilli Lider Heydər Əliyevə məxsusdur, o, iki qardaş xalqın bir-birinə daha da yaxınlaşmasını, mədəni dəyərlərin ortaqlığını, Azərbaycan xalqının tarixi və həqiqətlərinin türk və dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, uzun illər fəaliyyəti ərzində TADİV öz səylərini təkcə Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının azad edilməsi və bərpasına verdiyi töhfələrə deyil, həm də Zəngəzur və bütövlükdə Qərbi Azərbaycan mövzularına yönəldib.

"TADİV xətti ilə Türkiyə və Qərbi alim və ekspertlərinin iştirakı ilə çoxsaylı tədbirlər təşkil edilib: "Qərbi Azərbaycan həqiqətlərinin sosial şəbəkələrdə fəal təbliği davam etdirilir", - deyir A.Attar qeyd edib. Fondun rəhbəri bəhs etdi ki, TADİV-in təşəbbüsü ilə ayrı-ayrı illərdə bir sıra ölkələrin, o cümlədən Fransanın diplomatik nümayəndəliklərinin binələrində Qarabağla bağlı tarixi ədalətin bərpası tələbi ilə aksiyalar keçirilib. "Biz diplomatik nümayəndəlikləri təkcə Azərbaycan torpaqlarının işğalının nəticələri barədə deyil, həm də Qərbi Azərbaycanın yerli əhəlinin deportasiyası barədə məlumatlandırmışdıq" deyən A.Attar qarşısı qoyulan vəhdətlərə çatmaqda "ictimai diplomatiya" alətlərini səmərəliliyini vurğulayıb.

O, müasir Ermənistan ərazisində öz tarixi torpaqlarından qovulmuş azərbaycanlıların hüquqlarının bərpasına təkcə təşkilatların deyil, ayrı-ayrı ekspertlərin və alimlərin də töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə edib.

A.Attar hələ 2003-cü ilin avqustunda Türkiyənin "Hərbi Tarix Araşdırmaları" (Askeri Tarih Arastirmaları) jurnalında dərc olunmuş "Zəngəzur necə ermənilərin əlinə keçdi?" başlıq məqaləsini misal göstərib. "Bu mövzuda məqalələr Türkiyədə daha sonra da dərc olunub, xüsusən 2018-ci ildə "Azərbaycan türklərinin Ermənistanından məcburi köçürülməsi" adlı məqalə nəşr olundu. "Eyni məsələ Türk Tarix Qurumunun nəşrlərində də geniş işıqlandırılıb", - deyir TADİV rəhbəri davam edib.

O, Qərbi Azərbaycan mövzusunda tədbirlərdən də danışdı. "2023-cü ilin dekabrında Türkiyə Prezident Administrasiyası Kompleksinin Milli Kitabxanasında TADİV xətti ilə Qərbi Azərbaycan mövzusunda sessiyalar keçirilib. "Biz diplomatik nümayəndəlikləri təkcə Azərbaycan torpaqlarının işğalının nəticələri barədə deyil, həm də Qərbi Azərbaycanın yerli əhəlinin deportasiyası barədə məlumatlandırmışdıq" deyən A.Attar qarşısı qoyulan vəhdətlərə çatmaqda "ictimai diplomatiya" alətlərini səmərəliliyini vurğulayıb.

Onun sözlərinə görə, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Ailə, Qadın, Uşaq və Gənclər Komitəsi tədbirə fəal dəstək verib. "Bu, çox mühüm faktıdır, çünki deportasiya və məcburi köçürmə dövrlərində ən həssas kateqoriyalar qadınlar və uşaqlardır", - deyir A.Attar bildirdi.

2024-cü ilin may ayında TADİV və Qazi Universiteti rektorluğunun təşəbbüsü ilə Ankarada Qərbi Azərbaycanın deportasiya mövzusunda beynəlxalq elmi simpozium keçirilib. Müzakirlərdə Milli Məclisin deputatlarının, Türkiyənin müxtəlif universitetlərindən müəllimlərinin, Harvard Kennedi Məktəbinin ekspertlərinin iştirak etdiklərini deyən fondun rəhbəri qeyd etdi ki, simpozium çərçivəsində edilən bütün çıxışları bu il türk və ingilis dillərində ayrıca kitablar şəklində nəşr etmək planlaşdırılıb.

Bundan əlavə, TADİV Qərbi Azərbaycan mövzusunda televiziya proqramlarının hazırlanmasına, eləcə də Türkiyənin aparıcı media orqanlarında, o cümlədən "Anadolu" Agentliyi xətti ilə xəbərlərin hazırlanmasına öz töhfəsini verib.

"Düşünlür ki, TADİV-in fəaliyyəti Türkiyə ictimaiyyətinin Qərbi Azərbaycanın tarixi haqqında məlumatlandırılması üçün zəmin yaratmağa imkan verib. Bu gün biz Qərbi Azərbaycan İcmasının fəaliyyətini yaxından izləyir və alqışlayırıq. Biz bu istiqamətdə bundan sonra da öz töhfəmizi verməyə davam etməyə hazırız", - deyir o ömin edib.

"Səyyar DOST" xidməti üçün növbə götürmə sistemi elektronlaşdırılıb

Sosial sahədə xidmətlərin geniş miqyasda elektronlaşdırılması işləri çərçivəsində həssas qruplara aid vətəndaşların "Səyyar DOST" xidməti üçün növbə götürmə sistemi də artıq elektronlaşdırılıb.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsində AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, vətəndaşlar dost.gov.az saytına daxil olaraq "Səyyar DOST" bölməsini keçid etdikdən sonra açılan pəncərədə sadə müraciət formasını doldurmaqla həmin xidmət üçün e-qaydada növbəyə yazıla bilərlər.

Məlumatları daxil etdikdən sonra vətəndaş avtomatik növbə təyin olunur və bu barədə onun mobil nömrəsinə sifariş etdiyi xidmət növü ilə bağlı ətraflı mesaj göndərilir.

"Səyyar DOST" xidməti DOST mərkəzləri tərəfindən təqdim edilən xidmətlərin göstərilməsi məqsədilə lazımı sənədlərin sifarişçidən təhvil alınması və emal edilərkən ona təhvil verilməsini nəzərdə tutur.

Həmin xidmət üçün e-qaydada növbəyə yazılma imkanının yaradılması vətəndaşların xidmətə olqatanlığının, xidmətin çevikliyinin, keyfiyyətinin daha da artırılmasına imkan verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzi fəaliyyətə başlayıb

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasında (AHİK) Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin üzvləri ilə görüş keçirilib. Konfederasiya sədri Sahib Məmmədov ölkəmizdəki demokratik mühitin həmkarlar ittiifaqlarının səmərəli fəaliyyətinə və əmək hüquqlarının effektiv müdafiəsinə açdığı geniş imkanlardan danışıb, dövlətimizin bu sahədə diqqət və qayğısını vurğulayıb.

Bildirilib ki, ittiqaf üzvlərinin əmək, sosial və iqtisadi hüquqlarının müdafiəsi, qabaqcıl beynəlxalq standartlara uyğun sağlamlıq və təhlükəsiz iş şəraitinin yaradılması istiqamətində kompleks addımlar atılır, müalicə və istirahətinin səmərəli təşkili məqsədilə sanatoriya-kurort müəssisələrinin fəaliyyəti davamlı olaraq təkmilləşdirilir.

AHİK-də aparılan struktur və kadr islahatlarından, qadınların və gənclərin həmkarlar ittiifaqları sistemində rolunun artırılması istiqamətində görülən işlərdən danışan konfederasiya sədri yeni layihələr, o cümlədən "AHİK könüllüləri", "Layihəli Əmək Səfirləri", "AHİK Plus", "Həmkardan həmkara qayğı" ilə, "Sağlamlığa doğru qac" layihələri barədə deputatlarla məlumat verib. Vurğulanıb ki, yollayışların vahid mərkəzdən verilməsi

üçün "Kurort" Turizm İnformasiya Mərkəzi yaradılıb, hazırda prosesin tam rəqəmsallaşdırılması işləri aparılır.

Görüşdə Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin əhəmiyyəti və həmkarlar ittiifaqı sisteminin inkişafına verəcəyi töhfələrdən də bəhs olunub.

Sonra AHİK-in fəaliyyəti, eləcə də "Layihəli Əmək Səfirləri", "Həmkardan həmkara qayğı" ilə, "AHİK Plus" layihələrinə bəhs edən videomateriallar nümayiş olunub.

Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev konfederasiya tərəfindən həyata keçirilən islahatları və yenilikləri yüksək qiymətləndirib, əmək münasibətlərinin tənzimlənməsində, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında həmkarlar ittiifaqlarının xüsusi rolunun olduğunu qeyd edib. Musa Quliyev sosial sahədə qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi ilə bağlı görülən işləri diqqətə çatdırıb, eləcə də AHİK-lə əlaqələrin inkişafının əmək hüquqlarının qorunmasında önəmini vurğulayıb.

Görüşdən sonra Milli Məclisin üzvləri AHİK-də vətəndaşların qəbulu üçün yaradılıb, soruşulmuş, həmçinin Çağrı Mərkəzi ilə tanış olublar.

Ardınca dövlət qurumları nümayəndələrinin və deputatların iştirakı ilə AHİK tərəfindən yeni yaradılan Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzinin açılışı olub.

Bununla əlaqədar keçirilən tədbirdə konfederasiya sədri Sahib Məmmədov Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzinin vəzifələri və fəaliyyət istiqamətləri barədə ətraflı məlumat verib. Bildirilib ki, mərkəzdə əmək müfəttişləri tərəfindən ittiqaf üzvlərinin müraciətləri cavablandırılacaq, əmək münasibətlərində qarşılaşdıkları hüquqi məsələlərlə bağlı onlara yardım göstəriləcək, maarifləndirmə işləri aparılacaq.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev, iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Ələkbərov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Vüsal Nəzirli və deputat Ziyad Səmədzadə konfederasiya tərəfindən həyata keçirilən layihələrin, tətbiq olunan yeniliklərin önəmini vurğulayıb, görülən işlərin dövlətimizin sosial siyasətinə əhəmiyyətli töhfə olduğunu qeyd edib, mərkəzin fəaliyyətinə uğurlar arzulayıblar.

Sonra Əməyin Mühafizəsi və Hüquqi Yardım Mərkəzinə baxış keçirilib. İştirakçılar həmçinin eyni mökənda yerləşən "Kurort" Turizm İnformasiya Mərkəzinin fəaliyyəti ilə də tanış olublar.

Nərminə ƏSGƏROVA,
"Azərbaycan"

Baş prokuror paytaxtın Sabunçu rayonunda vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq prokurorluq orqanları tərəfindən vətəndaşların qəbulu daim diqqətdə saxlanılmaqla onların ərizə və şikayətlərinin yerində dinlənilərək həll olunması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Aprelin 22-də baş prokuror Kamran Əliyev Bakı şəhəri Sabunçu rayon prokurorluğunun inzibati binasında Sabunçu rayonu və digər bölgələrdən olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbulda iştirak edən 47 nəfər vətəndaşın müraciətində konkret cinayət işlərinin istintaqı, törədilmiş cinayətlər barədə məlumatların araşdırılması zamanı yol verilmiş qanun pozuntuları və məhkəmədə baxılan cinayət işləri üzrə dövlət ittihamının müdafiəsinə dair məsələlərin bilavasitə

təkrurorluqda və ya aidiyyəti icra orqanlarında operativ həlli üçün müvafiq göstərişlər verilib.

Qəbuldan sonra Kamran Əliyev prokurorluq əməkdaşlarına konkret tapşırıqlar verib, vətəndaşların müraciətlərinə obyektiv baxılması və qəbulu işinin düzgün təşkilinə görə tabe prokurorların fərdi məsuliyyət daşıdığı diqqətə çatdırıb, eləcə də prokurorluq orqanlarının fəaliyyətində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqini təmin edən "Elektron prokurorluq" informasiya sisteminin fəaliyyəti ilə yerində tanış olaraq işin daha da təkmilləşdirilməsi və səmərəliliyin artırılmasına dair təklifləri dinləyib.

Ukrayna ilə sosial təminat və reabilitasiya sahələrində gələcək əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparılıb

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində Ukraynanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Yuri Qusev ilə görüş olub.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev Azərbaycan və Ukrayna arasında dost münasibətlərinə əsaslanan ikitərəfli əməkdaşlıq əlaqələrinin qeyd edib. Nazir ötən dövrdə əmək, məşğulluq, sosial müdafiə, reabilitasiya sahələrində də iki ölkənin uğurlu əməkdaşlıq təcrübəsinə malik olduğunu bildirdi.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə Ukraynanın Sosial Siyasət Nazirliyi arasında imzalanmış əməkdaşlıq sənədlərinin önəmi vurğulanıb. Ukraynada müharibədən əziyyət çəkmiş uşaqların ölkəmizə gətirilərək sosial-psixoloji xidmətlərlə təmin edilmələri üçün görülmüş işlər qeyd edilib.

Azərbaycanda əmək, məşğulluq, sosial müdafiə, reabilitasiya sahələrində son illər aparılan islahatlar, sosial sahədə elektronlaşdırma proqramının uğurları barədə məlumat verilib.

Y.Qusev ölkəmizdəki əlaqələrin daim genişlənməsinin məmnunluq doğurduğunu, sosial islahatlar prosesində davamlı əməkdaşlığın, təcrübə mübadilələrinin əhəmiyyətini qeyd edib. Görüşdə iki ölkə arasında sosial təminat və reabilitasiya sahələrində gələcək əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan nümayəndə heyəti Bişkekədə "Ata-Beyit" memorial kompleksini ziyarət edib

Bişkekədə keçirilən Azərbaycan Mədəniyyəti Gününi çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti aprelin 22-də "Ata-Beyit" Milli Tarixi-Memorial Kompleksini ziyarət edib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Mədəniyyət Nazirliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli abidənin önünə çaləng qoyub. Azərbaycanın Qırğızstandakı səfiri Lətif Qəndilov və mədəniyyət xadimlərinin kompleksin qarşısına tər qorəfillər düzüblər.

Sonra kompleks ərazisində dünyəşəhərlili qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatovun məzarı ziyarət olunub, öünü çığıraraq düzülüb, ədəbin ruhuna "Qurani-Kərim"dən ayo oxunub.

Daha sonra kompleksin muzey bölməsi ilə tanışlıq olub. Nümayəndə heyətinə memorial kompleks və muzey haqqında ətraflı məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, Qırğız Respublikası Mədəniyyət, İnformasiya, İdman və Gənclər Siyasəti Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən

"Ata-Beyit" kompleksi 8 iyul 2000-ci ildə açılıb. Çuy vilayətinin Alamudin rayonunun Taş-Döbək kəndində yerləşən kompleksə qəbiristanlıq, abidələr, heykəllər və yurt şəklində tikilmiş muzey daxildir. Memorial kompleks Çingiz Aytmatovun təklifi ilə "Ata-Beyit" ("Ataların məzarlığı") adlandırılıb.

Burada 1930-cu illər Stalin repressiyalarının qurbanları, 1938-ci ilin 5-8 noyabr tarixlərində qətlə yetirilən 137 qırğız ziyalisinin və 19 etnik qrupun nümayəndələrinin xatirəsinə 1991-ci ildə ucaldılmış abidə və digər yaddaş tikililəri mövcuddur. Siyasi baxışlarına görə edamə məhkum edilən Qırğızstanın görkəmli siyasi, dövlət və ictimai xadimləri arasında Ç.Aytmatovun atası Törökul Aytmatov da olub. Repressiya qurbanlarının adları muzeydəki xatirə lövhəsində həkk edilib və orada onların şəxsi əşyaları və sənədləri saxlanılır.

Ərazidəki "Urku" abidəsi isə qırğız xalqının rus ordusuna hərbi xidmətə çağırılmasına qarşı 1916-cı ildə baş verən üsyanı və sonradan onların Çinə qaçışını simvolizə edir.

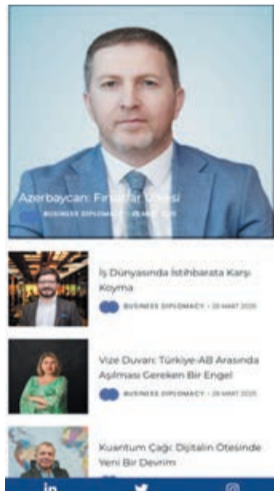
Türkiyənin "Biznes diplomatiyası" jurnalında Azərbaycanın iqtisadi imkanları barədə məqalə dərc edilib

Türkiyənin Xarici İqtisadi Əlaqələr Qurumu - DEİK-in "Biznes diplomatiyası" jurnalında Azərbaycanın iqtisadi və investisiya imkanları barədə geniş məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Azərbaycan: firsətlər ölkəsi" sərlövəsi ilə dərc edilən yazı ölkəmizin Türkiyədəki ticarət nümayəndəliyinin məlumatları əsasında hazırlanıb.

Məqalədə qeyd edilib ki, Azərbaycan azad ticarət sazişləri, vergi güzəştləri və uzunmüddətli maliyyə imkanları ilə geniş firsətlər təqdim edir. Zəngin tarixə və mədəniyyətə malik Azərbaycan təqdim etdiyi strateji üstünlüklər, sürətlə inkişaf edən müasir iqtisadiyyatı və əhatəli təşviq mexanizmləri ilə iş adamları üçün cəlbedici mərkəzə çevrilib. Bu təşviqlər vergi üstünlükləri və digər dövlət dəstəkləri sayəsində Azərbaycan investorlar üçün uzunmüddətli qazanc vəd edən sərmayə mühiti yaradır.

"Strateji mövqə və nəqliyyat şəbəkəsi", "Güclü iqtisadi struktur və münasib investisiya mühiti", "280 milyon əhalini əhatə edən bazara çıxış", "Investor dostu siyasət və təşviqlər" kimi bir çox yarımbaşlıqla dərc edilən məqalədə bildirilib ki, "Şimal-Cənub" və "Şərq-Qərb" nəqliyyat dəhlizlərinin, eyni zamanda Orta dəhlizinin

dəhlizləri fəaliyyət göstərir. Xarici ölkələrdəki ticarət nümayəndəlikləri Azərbaycanın müvafiq ölkələrlə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi və bu sahədə maraqlarının qorunması, həmin ölkələrə mal və xidmətlərin ixracının artırılması, eləcə də ölkəmizin biznes mühitinin və investisiya imkanlarının təbliği istiqamətində çalışır. Ticarət nümayəndəlikləri İqtisadiyyat Nazirliyinin strukturuna daxil olmaqla, təmsil olunduqları ölkələrdə Azərbaycan səfirlikləri və baş konsulluqlarının dəstəyi ilə fəaliyyət göstərir. Belə nümayəndəliklərdən biri də 2023-cü ilin iyun ayında etibarən ölkəmizin ən böyük iqtisadi-ticarət tərəfdaşlarından biri olan qardaş Türkiyənin İstanbul şəhərində fəaliyyətə başlayıb. "Xarici sərmayə haqqında düşüncələrimizə, sızə yad olmayan Azərbaycana gəlin" şüarı ilə fəaliyyət göstərən nümayəndəlik Türkiyəli iş adamlarının ölkəmizə investor qismində cəlb edilməsi ilə yanaşı, Azərbaycanın mal və xidmətlərinin Türkiyədə təmsil və ixracının stimullaşdırılması istiqamətində də mütəmadi tədbirlər həyata keçirir.

Qeyd edək ki, çap və elektron formatda dərc edilən DEİK-in "Biznes diplomatiyası" jurnalı ölkənin bu sahədə ən nüfuzlu mətbu orqanlarından biridir.

BMT Forumunda mina qurbanları ilə bağlı platforma təqdim edilib

İslam Əməkdaşlığı Gənclər Forumu (İÖGF) Avrasiya Regional Mərkəzinin Baş direktorunun müavini Ramin Həbibzadə ABŞ-ın Nyu York şəhərində keçirilən BMT ECOSOC (İqtisadi və Sosial Şura) Gənclər Forumu çərçivəsində baş tutan "Qoşulmama Hərəkatı gənclərinin baxışı: Mina fəaliyyətində regional və qlobal əməkdaşlıq" adlı yan tədbirdə çıxış edib.

Avrasiya Regional Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, R.Həbibzadə çıxışında mina fəaliyyəti sahəsində regional və qlobal əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb, bu prosesdə gənclərin roluna xüsusi diqqət çəkib. O, tədbir iştirakçlarına, həmçinin İÖGF Avrasiya Regional Mərkəzi tərəfindən 2023-cü ildə

təsis olunmuş "Mina Qurbanlarının Hüquqlarını Müdafiəsi üzrə Beynəlxalq Gənclər Platforması" haqqında məlumat verib. Diqqətə çatdırılıb ki, bu platformanın məqsədi mina qurbanlarının, xüsusilə gənc qurbanlarının səslərini eşidilməsini təmin etmək, gənclərin rəhbərlik etdiyi müdafiə və reabilitasiya

ya təşəbbüslərini dəstəkləmək və beynəlxalq əməkdaşlığı təşviq etməkdir. Platformanın təqdimatından sonra tədbir iştirakçıları ilə interaktiv formatda sual-cavab sessiyası keçirilib.

Qeyd edilib ki, yan tədbirdə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqtisadi və Sosial Şurasının (ECOSOC) Gənclər Forumunda iştirak edən müxtəlif ölkələrdən gəlmiş gənc nümayəndələri yanaşı, BMT və onun agentlikləri, Qoşulmama Hərəkatı Gənclər Təşkilatı (NAM YO), ANAMA və digər uyğun qurumların nümayəndələri də iştirak ediblər. Tədbir mina fəaliyyəti sahəsində gənclərin daha geniş iştirakının təşviqi və qlobal əməkdaşlığın gücləndirilməsi baxımından mühüm platforma rolunu oynayır.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

"Qərb Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşma üçün zəmin hazırlayır"

"Avropa strukturları, xüsusən Avropa Parlamenti və AŞPA-da son illər açıq fəza qədim qoymuş anti-Azərbaycan mövqeyi bir daha göstərir ki, Cənubi Qafqazda beynəlxalq hüququn aliliyinin təmin olunmasında ehtiva olunan status-quo Qərb imperiyasının qane etmir. Onlar regionda yeni münaqişəli vəziyyətin formalaşmasında maraqlıdır".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Bəhruz Məhərrəmov deyib. O bildirib ki, xüsusən Avropa İttifaqının "müşahidə missiyası" adı altında regionda tərziyəçi fəaliyyətləri, hər hansı hüquqi bağlılıq olmadan Avropa Parlamentinin "Azərbaycan məsələsini" daimi gündəliyə çevirməsi sübut edir ki, Bakı və İrəvan arasında davamlı sülh, sabitlik və təhlükəsizlik nail olmaq üçün unikal imkan yarandıqı bir zamanda Qərb Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşma üçün zəmin hazırlamaqdadır. Sırr deyil ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun işğala məruz qaldığı 30 il ərzində Qərb Azərbaycanı ərazi itkiləri ilə barışdırmaq üçün davamlı şəkildə sülh və ədalət ətrafında etimad quruculuğuna təşviq edirdi. Lakin Vətən müharibəsi və antiterror tədbirlərində zəfərimizdən sonra avrostrukturlar, xüsusən Fransanın önəmli təsir mexanizmləri formalaşdırma və ələ keçirərək Avropa Parlament və AŞPA-nın açıq formada sülh qarşısında maneəyə çevrildiyini gördük.

"Məsələn, Azərbaycanın Avropa Şurası ilə münasibətlərində artıq ikinci ildir ki, müşahidə olunan və birmənalı şəkildə Bakıdan qaçınmaq istəyən gərginlik AŞPA-nın Qərbin təvəzükəli niyyətlərinin alətinə çevrildiyini ifşa etdi. Sırr deyil ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyası özü belə Azərbaycanın bu təşkilatdakı nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərini məhdudlaşdırılmasına dair qərar verərək bu mövqeyi əsaslandırma biləcək pragmatik izah ortaya qoya bilmədi. Görünür odur ki, Avropa Şurası Parlament Assambleyası özünün təsis ideallarından açıq formada konarlaşaraq insan haqları və demokratiyanı ayrı-ayrı dövlətlər üzərində təzyiqlənməyə çevirərək bəzi üzvlərinin, o cümlədən Azərbaycanın suveren haqları üzərində nəzarət im-

kanları əldə etməyə çalışdı. Lakin tam siyasi və iqtisadi cəhətdən müstəqil dövlət kimi özünü təsdiq etmiş, hərbi-siyasi qələbələri ilə regionun əsas güc mərkəzinə çevrilmiş Azərbaycanın bu kimi çirkin konfiqurasiyalarla təsir altına alınması, təbii ki, mümkün deyildi. Prezident İlham Əliyev özü də dəfələrlə bəyan edib ki, heç kəs bizim iradəmizə təsir edə bilməz", - deyərək əlavə edib.

B.Məhərrəmov qeyd edib ki, bu günlərdə AŞPA prezidenti, özünün Yunanıstanda korrupsiya qalmaqalları ilə "məşhur olan" Rouspoulosun Azərbaycanca münasibətdə qərəz dolu, ikrah doğuran bəyanatları, əslində, bu strukturun özünün dilemma qarşısında qaldığını göstərir. Aydın ki, Azərbaycanın Avropa ilə münasibətləri Avropa Şurası, yaxud Avropa Şurası Parlament Assambleyası üzərindən həyata keçirilmir. Azərbaycan Avropanın 10-a yaxın dövləti ilə strateji tərəfdaşlıq müqaviləsinə malikdir və Avropanın, o cümlədən Avropa Şurasına üzv olan bir çox dövlətin enerji təhlükəsizliyində, dolayısı ilə milli təhlükəsizliyində həlledici söz sahibidir. Habelə Azərbaycan beynəlxalq hüququn prinsiplərinə, həmçinin BMT Nizamnaməsinə sadiqdir və ölkəmiz üçün dialoq mühtiri alternativsizdir, lakin bizim üçün suveren haqlarımız, milli marağ və mənafelərimiz istisna bəynəlxalq təsisatla münasibətlərdən daha önəmlidir. Xüsusən də Qərb imperiyasının Cənubi Qafqazda maraqlarını "parçala və hökm sür" siyasəti üzərində quraraq Azərbaycan və Ermənistan arasında artıq başa çatmış münaqişənin yenidən alovlanması və davamlılığa özlərinin regiondakı maraqlarının təmini üsulu kimi baxsın. Lakin Azərbaycanın 2020-2023-cü illər ərzində Ermənistan və havadarlarını iki dəfə kapitulyasiyaya məcbur etməsi, sonrakı dövrdə isə geosiyasi status-quo-nu davamlı şəkildə lehina çevirməsi ilə planları pozulan Qərb Bakıya qarşı müxtəlif platformalarda, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası Parlament Assambleyası kimi təsisatlarda uğursuz qarayaxma kampaniyalarına başladı. 2023-cü ilin aprelindən sentyabrına qədər "humanitar fəlakət" bəhanəsi ilə, yaxud 2024-cü il ərzində Qarabağdan "köçürülən ermənilər"ə bağlı, habelə ötən il ərzində, xü-

susilə ilin ikinci yarısından etibarən Azərbaycanın COP29-a evsahibliyinin bloklanması məqsədilə Azərbaycan və Şəxson Prezident İlham Əliyevə qarşı miqyaslı təzyiqlər, qarayaxma və böhtan kampaniyası buna bir misaldır. Lakin çoxsaylı hücumların fiaskoya uğraması və regionda möhöz Bakının direktivlərinin reallaşması fonunda Qərb yaxşı düşür ki, Azərbaycan asan rəqib deyil.

B.Məhərrəmov vurğulayıb ki, istər Vətən müharibəsi, istərsə də antiterror tədbirlərində heç bir Qərb subyekti açıq formada Azərbaycanın qarşısında mövqe tutubilməyib və onlar siyasəti bəyanatlarla, İrəvana vədlərlə kifayətlənməli olublar: "Əlbəttə, Qərb bu reallığı fərqindədir və fevralın 14-də Milli Məclisdə andiçmə mərasimindəki tarixi çıxışında cənab Prezidentin də dedi ki, "Biz İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı və antiterror əməliyyatı zamanı sarsılmaz hesab olunan elə bir daşları töpətdik ki, bunu bizə başlamayacaqlar, biz bunu bilməliyik. Əgər kimsə hesab edir ki, bizdən əl çəkəcəklər, səhvdir". Həqiqətən də, zaman keçdikcə müşahidə olunanlar, Bakıya münasibətdə qeyri-adekvat davranışlar da sübut edir ki, Vətən müharibəsində və antiterror tədbirlərində hərbi-siyasi qələbəmizlə cənab İlham Əliyev Qərb imperiyasının regionda münaqişənin və separatizmin davamlılığında ehtiva olunan imperialist niyyətlərinə köklü və noticələri aradan qaldırılmayacaq zərbə vurdu. Sonrakı dövrlərdə Azərbaycanı davamlı şəkildə həyata keçirilən ordu quruculuğu və müdafiə sonayesi həmlələri Azərbaycanın regionda əməliyyat şəraitinə tam və dayanıqlı şəkildə nəzarətli noticələndi. Təbii ki, beynəlxalq hüququn aliliyini

əsaslanan yeni reallıq Qərb imperiyasının razı sala bilməzdi. Hərbi, siyasi və diplomatik yolla hər hansı noticələr əldə edə və regionda təvəzükəli məqsədlərlə planlarını həyata keçirə bilməyəcəyini anlayan Qərb özünü yerlərdəki dayaqlarına tutmalı oldu. Bu prosesin gedişində isə tamamilə başqa məqsədlə yarılmış, lakin bu gün Qərbin imperialist niyyətlərinin realizəsi mexanizminə çevrilmiş Avropa İttifaqı xüsusilə rolnamaqdadır".

Deputat xatırladı ki, hələ 10 il əvvəl "vətəndaş cəmiyyətlərinə dəstək" adı altında regiona soxulmağa çalışan təsisatlar Azərbaycanda neytrallaşdırıldı. Avrostrukturların Azərbaycanı missiya rəhbərlərinin və bəzi Qərb səfirlərinin mütəmadi şəkildə antimillilə ünsürlərlə kommunikasiyası da onu göstərdi ki, bu prosədə Qərb imperiyasının yerli dayağı qismində möhöz bu dairələr çıxış edir. Qərb Azərbaycanı radikal müxalifətini gücləndirməyə və ictimai qayda, ictimai təhlükəsizlik üzərində təhdid mühtiri formalaşdırma biləcək gücə çevrilməsində maraqlıdır. İşğal, təvəzük, o cümlədən müxtəlif qlobal platformalarda hücumların effektiv qaldığını görən Qərb Azərbaycanı möhöz daxilən bu marionetlər vasitəsilə təzyiqlənməyə, ictimai-siyasi mühtiri birmənalı söz sahibi olmağa istəyir. "Lakin proseslərin gedişində göstərir ki, bu qüvvələrin Azərbaycanda heç bir güc, imkan və nüfuz perspektivi yoxdur. Xalq qalib liderin ətrafında çox sıx birləşib və bu kursa alternativ görmür. Bu mənada indiki halda Avropa İttifaqı rəsmisinin radikalırla görüşü təsisatın özünü və homin "partiya sədrilərinin" ifşasından başqa bir şey olmadı. Görüşün keçdiyi ab-hava, yayılan şəkildə məsələ üzərində olan elementlər də bir daha göstərir ki, 30 ildir özünü milli qüvvə kimi təqdim etməyə, sırımğa çalışan Avropa İttifaqının illərdir, hakimiyyət naminə bütün dəyərlərini satmağa hazır olan antimillilə ünsürdən başqa bir şey deyildir. Qərbin Azərbaycanı qanunsuz maliyyələşmə ilə yaratdığı informasiya resurslarını daha da gücləndirərək hazır vəziyyətə gətirməyə çalışması da vəziyyəti dəyişmədi, çünki Bakının qabaqlayıcı tədbirləri faktiki olaraq Avropa imperiyasını bu alətdən də məhrum etdi", - deyərək əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, nəticədə daha da azğılaşan Avropa strukturları artıq gizlin yox, açıq fəaliyyətə keçməklə, habelə "müşahidə missiyası"nın say və müddətini artırmaqla güc nümayiş etdirmək niyyətində olduğunu göstərdi. Prezident İlham Əliyevin də dedi ki, "əgər əvvəlki illərdə, xüsusilə işğal dövründə bizi çaşdırmaq üçün, yeni gözəndən pərdə asmaq üçün müyyən vədlərlə cəlb etməyə çalışdırlarsa, indi o maskalar da yurtdı". Yəni ötən bir il ərzində Avropa İttifaqının Ermənistanı missiyasının pensiyalı hərbiçilərdən ibarət "mülki" xarakterli ilə pərdələnən Qərb artıq regionda özlərinin hərbi mövcudiyyətlərini legitimləşdirmək niyyətini gizlətmir. Yeni faktiki olaraq bu dairələr məqsəddi formada Ermənistanı revanşist dairələrdə yeni münaqişə başlarsa, İrəvana hərbi dəstək verəcəyinə dair illüziya formalaşdırır. Bu isə Ermənistanı yeni müharibəyə təşviq etməkdir. Belə olan halda Bakıdan da dəfələrlə ifadə olunduğu kimi, Aİ və ABŞ bölgədə sabitliyi pozan hər hansı mümkün ssenariyə görə Ermənistanla birgə məsuliyyəti bölüşməyə çağırır. Üstəlik, Azərbaycan da prosesləri sükutla qəbul etməyə niyyətində deyil. Rəsmi Bakı hələlik "bütün tərəfləri sülh saylarına əks təsir göstərən və regionda yeni eskalasiya və gərginlik dalğalarına səbəb ola biləcək addımlardan çəkinməyə çağırır". Lakin qarşı tərəf daha da irəli getməyə çalışsın, cənab İlham Əliyevin dedi ki, bizim cavabımız əmanis, sarsıdıcı olacaq və heç nəyə baxmadan o cavab veriləcəkdir.

B.Məhərrəmov qeyd edib ki, hazırda sülh şərtlərinin razılaşdırıldığı bir dövrdə təbii ki, yalnız sülh realizəsi və dayanıqlı sabitlik arzu edirik. Lakin biz prosesləri diqqətlə izləyirik və əminliklə deyə bilərik ki, ölkəmizin bölgədə əməliyyat şəraitinə tam şəkildə nəzarəti, Azərbaycanın siyasi və iqtisadi cəhətdən tam müstəqilliyi bizə proseslərin gedişinə uyğun olaraq adekvat qərar qəbul etmək suverenliyi təmin edir. Bu isə o deməkdir ki, regionda maraqların qanuni, hüquqi əsaslarla təmin etmək istəyən istisna bəynəlxalq subyektin regionda hesablaşacağı yeganə söz sahibi Azərbaycan Respublikasıdır.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Paşinyanın sözləri ilə hərəkətləri üst-üstə düşmür

Onun bəyanatlar verərək səmimiyyətinə əmin olmaq mümkün deyil

"Bu günlərdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan media nümayəndələri qarşısında çıxış edərkən birbaşa və ya dolayısı ilə Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin nizamlanması ilə bağlı bir sıra maraqlı açıqlamalar verib. Paşinyan xüsusilə sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası ilə bağlı məsələyə toxunub".

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov deyib. O xatırladı ki, Ermənistan baş naziri delimitasiya və demarkasiya prosesinin davam etdirilməsi məsələsi ilə bağlı Azərbaycan yazılı təklif göndərdikləri və cavab gözlədikləri bildirib. "Düşünmürəm ki, çıxılmaz vəziyyət yarandıq və biz bu istiqamətdə ardıcıl işləməyə davam edəcəyik", - Paşinyan deyib. Həqiqətən də, digər məsələlərdən fərqli olaraq, delimitasiya və demarkasiya məsələsi münasibətlərin normallaşması yolunda ən az sual doğurur və bəlkə də ən məhsuldar məsələdir. Paşinyan Ermənistanın üçtərəfli Bəyanata sadiqliyini bir daha bədən "sülh kəşiməsi"nin bəzi perspektivləri ilə əvəz edərək kommunikasiyaların açılması məsələsindən danışdı. Bu mənada Paşinyan növbəti dəfə manipulyativ ritorika səsləndirdi: "Azərbaycanda deyirlər ki, Ermənistan həll yolu təqdim etmədiyi üçün İran marşrutundan istifadə edəcəklərini qərar alıblar. Bu o deməkdir ki, İran marşrutu və şərtləri onlar üçün məqbuldur, əks halda onlar bu yoldan istifadə etməzdilər. Biz də o cümlədən bu kontekstdə hər şeyi aydın və başadüşülən etmək üçün Ermənistanın ərazisindən eyni yolu təqdim etməyə hazırıq".

K.Bayramov qeyd edib ki, Ermənistanın baş nazirinin bəlkə də ən maraqlı açıqlaması Ermənistan Konstitusiyası ilə bağlı dedi ki, "İllər əvvəl Ermənistan Respublikasının müstəqillik bəyannaməsinin qəbulunun ildönümü ilə bağlı məsələdə demişdim ki, bəyannamənin mətnini öyrənərək, bu mətnin müstəqil, suveren Ermənistanın mövcud olmasına ilə bağlı olduğu qənaətinə gəldim. Və əgər mən bunu deyərsə, deməli, Konstitusiyamızın yeni mətnində müstəqillik bəyannaməsinə istinadın olmasını bəyan edə bilmərdim. Əksinə, mən dəyə bilərəm ki, fikrimcə, konstitusiyamızın yeni mətnində müstəqillik bəyannaməsinə istinadın olmalıdır, lakin bununla bağlı Ermənistan xalqı qərar verəcək və təbii ki, siyasi qüvvələr lehina və əleyhinə argumentlər irəli sürməli olacaqlar". Həmişə olduğu kimi, bəyanat bir az qarışıqdır, amma mətləbi bəllidir. Yeri gəlmişkən, xatırladım ki, Paşinyan müstəqillik bəyannaməsi haqqında "İllər əvvəl" deyib, keçən ilin noyabrında, Ermənistan parlamentində 2025-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsinin müzakirəsi zamanı danışıb. Paşinyan o zaman qeyd edib ki, bu bəyannaməni son illər dəfələrlə oxuyub və dəhşətli qənaətə gəlib ki, müstəqillik bəyannaməsinin məzmunu ondan ibarətdir ki, Ermənistan Respublikası mövcud ola bilməz".

Deputat vurğulayıb ki, o, həmin vaxt Ermənistan Konstitusiyasından müstəqillik bəyannaməsinə istinadın çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı mövqeyini aydın ifadə edib. İndi isə bu fikri yenidən səsləndirən Paşinyan Ermənistan ictimaiyyətini inandırmağa tələsib ki, onun mövqeyi Bakının tələbləri ilə bağlı deyil və bu məsələ Ermənistanın inqilabdan dərhal sonra gündəmədə olub. Bəli, həqiqətən də, hələ 44 günlük Vətən müharibəsindən əvvəl Paşinyanın komandası Konstitusiyamızın dəyişdirilməsi ilə bağlı müzakirələrə başlayıb. Halbuki o vaxt müzakirələr müstəqillik bəyannaməsindən deyil, daha çox Ermənistan dövlətçiliyinin struktur islahatlarından, xüsusən də prezident idarəçiliyi formasına mümkün qaydışdan gedirdi. Əlbəttə ki, Ermənistan liderinin əsas qanuna dəyişikliklərinin edilməsi zərurətini öz cəmiyyətinə nə dərəcədə dəqiq təqdim etməsi bizi maraqlandırır. Əsas odur ki, bu iş görülsün. Erməni xalqının nə düşündüyünü indiyə qədər bilməyən çox vacibdir. Əgər seçicilər referendumda Konstitusiyamız dəyişməkdən imtina edərsə, bu o deməkdir ki, sülh çox uzun müddət görünməyəcək.

Deputat bildirib ki, bütövlükdə Paşinyanın çıxışı Konstitusiyamızın dəyişdirilməsinin zəruriliyinin təbliği baxımından konstruktiv hesab etmək olar: "Eyni zamanda həmişə nəzərə almaq lazımdır ki, bu irəliləyiş Paşinyanın sülhsevərliyi ilə deyil, rəsmi Bakının Ermənistanı buna məcbur etməsi ilə izah olunur. Üstəlik, Paşinyanın sözləri tez-tez hərəkətlərindən fərqlənir və onun bəyanatlarında səmimi olduğuna əmin ola bilmərik. Ermənistanın fəal silahlanması isə bu fikrimizi gücləndirməyə vadar edir. Nəzərə almaq lazımdır ki, əsas qanuna əlavə və dəyişikliklərə bağlı səsvermə gündündə seçimi Paşinyan yox, Ermənistanın bütün vətəndaşları etməli olacaq. Lakin Ermənistan cəmiyyətinin bu seçimə nə dərəcədə hazır olacağı baş nazirdən asılıdır. Paşinyan erməni cəmiyyətinin köhnə ideologiyadan qurtulmağın zəruriliyini inandırmaqda aktiv və ardıcıl olacağı, yoxsa çiyinlərini çəkərək, "özünü qərar verin" deyişi ilə sadəcə olaraq problemi bəyan edəcəmi, bunu zaman göstərəcəmi".

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

"Xristian klubları"nın bitməyən qərəzi

Aİ və AŞPA ikili standartları ilə Azərbaycan xalqının haqlı nifrətini qazanıblar

İkili standartlar, böhtan, şantaj kampaniyası bu gün bir çox beynəlxalq təşkilat, parlamentləri, siyasətçiləri çıxılmaz vəziyyətə salıb. Avropa İttifaqı və AŞPA bu baxımdan xüsusilə fərqlənir.

Bu təşkilatların İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanı qarşı apardıqları çirkin böhtan kampaniyaları, ikili standartlar prinsipləri ilə yanaşma məsələləri daha da genişləndirib. Xüsusilə də Fransa ölkəmizə qarşı həyata keçirilən siyasətin başında duraraq Cənubi Qafqazda yaranmış sabitliyin pozulması üçün əlindən gələni edir. Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etməsi müyyən beynəlxalq dairələri, o cümlədən Fransanı ciddi narahat edir. Çünki dövlətimizin erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi məsələyə münasibətini bildirib və fransız nazirinin iddialarını rədd edərək pisləyib. Bəyanatda qeyd olunduğu kimi, Fransanın siyasətindəki ikili yanaşma, yeni sülh niyyətini bəyan edərkən münasibətlərin pozulması, erməni işğalçıları torpaqlarımızdan qovması ilə Fransa kimi ölkələrin Cənubi Qafqazdakı planları pozulub. Bu səbəbdən də rəsmi Paris davamlı olaraq ölkəmizə qarşı qərəzli mövqe nümayiş etdirir. Fransa ermənilərdən çox ermənilik edərək hər fürsətdə ölkəmizlə bağlı qərəz və böhtan dolu mövqeyə ortaya qoyur. Bu ölkənin Avropa və xarici işlər naziri Jan-Noel Baronun Avropa İttifaqının XİN başçılarının iclasında Azərbaycan haqqında birtərəfli və ermənilərin mövqeyinə uyğun fikirlər səsləndirməsi də bunun göstəricisidir. Azərbaycanın Xarici İşlər Naz

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Ruben Vardanyanın məhkəməsində
Ermənistanın mina terrorunun qurbanları danışır:

“Bir gündə iki oğlumu itirdim”

Azərbaycan Cinayət Məcələsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı maddələri ilə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ermənistan vətəndaşı Ruben Vardanyanın barəsində cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi aprelin 22-də davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinin hakimi Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Anar Rzayevdən və Camal Ramazanovdan ibarət tərkibdə keçirilən açıq məhkəmə iclasında (ehtiyat hakim Günel Səmədova) təqsirləndirilən şəxs bildiyi dildə, yəni, rus dilində tərcüməçi, habelə müdafiəsi üçün özünün seçdiyi vəkillə təmin olunub.

Məhkəmə prosesi zərərçəkmiş şəxslərin dindirilməsi ilə davam etdirilib. Onların əksəriyyəti bədən əzələrinin bir hissəsi amputasiya edilmiş mina qurbanları olub. İfadə verən zərərçəkmiş şəxslərin əksəriyyəti məhkəməyə qoltuqağacı və əsa ilə gəlib.

Hakim Zeynal Ağayev dindirmədən əvvəl məhkəmə prosesində ilk dəfə iştirak edən zərərçəkmiş şəxslərə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını və vəzifələrini izah edib.

Zərərçəkmiş şəxs Həsən Əliyev ifadəsində 2024-cü il fevralın 4-də Tərtər rayonunun Qızıloba kəndi ərazisində yerləşən sahədə mal-qara otararkən Ermənistan hərbiçilərinin basdırıqları minanın partlaması nəticəsində xəsarət aldığı bildirərək deyib: "Nəticədə sol ayağımın aşağı üçdəbir hissəsi amputasiya olunub".

Digər zərərçəkmiş Elnur Əsgərov isə 2023-cü il aprelin 18-də Tərtər rayonunun Borsunlu kəndində mal-qara otaran zaman Ermənistan hərbiçilərinin basdırıqları minanın partlaması nəticəsində xəsarət aldığı deyib.

Zərərçəkmiş Akif Hüseynov ifadəsində bildirdi ki, yaşadığı Ağdam rayonunun Yusifcanlı kəndi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildikdən sonra Əfətli kəndində məskunlaşıb. O, oğlanları Anar, Razi və Bayram, nəvəsi Hüseynin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə olan əkin sahəsinə baxmağa gedərkən minaya düşdüklerini bildirib. Hadisə barədə xəbər tutan A.Hüseynov özü də əraziyə gedib. Yaralı vəziyyətdə olan şəxslər ərazidən çıxmaq istəyərkən daha bir mina partlayıb.

Dövlət ittihamçısı Fuad Musayevin suallarına cavab olaraq A.Hüseynov deyib ki, mina partlayışları nəticəsində oğlanları Razi və Bayram həlak olub, özü, digər oğlu Anar ağır xəsarətlər alıb, nəvəsi Hüseyn yüngül yaralanıb və güclü psixoloji travma alıb. "Bir gündə iki oğlumu itirdim", - deyərək qeyd edib.

Hadisə zamanı onlarla birlikdə olan qonşusu Bəhruz Abdullayev də yaralanıb. Zərərçəkmiş şəxs qismində ifadə verən

A.Hüseynovun oğlu Anar Hüseynov və qonşusu Bəhruz Abdullayev də ifadə verərək hadisənin necə baş verdiyini danışdılar.

Zərərçəkmiş şəxslər Nicat Cəbraylov və qohumu Rafael Bayramov isə ifadələrində Tərtər rayonunun işğaldan azad edilmiş hissəsində eyni vaxtda minaya düşdüklerini, ayaqlarının bir hissəsinin amputasiya edildiyini bildiriblər.

Alışan Səfərov və Faiq Səfərov isə yol istismarı idarəsinin işçiləri olublar. Onlar Tərtərdə yola basdırılmış minaya düşərək yaralandıqlarını deyiblər.

Məhkəmədə ifadə verən zərərçəkmiş şəxs Hikmət Abdullayev isə hərbi xidmətinə yerinə yetirərkən yaralandığını bildirdi. O, dövlət ittihamçısı Vüsal Abdullayevin suallarına cavab olaraq deyib ki, Vətən müharibəsindən sonra Ermənistan ordusunun qalıqları və qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələri Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş suveren ərazilərinə müxtəlif olaraq müxtəlif tipli iriçaplı silahlardan atəş açaraq təxribatlar törədib. Azərbaycan Ordusu isə təxribatların qarşısını alaraq düşmənin planlarını darımağın edib.

ANAMA-nın əməkdaşları Yadigar Şükürov, Qəhrəman Rzayev, Nəcmə-

din Hüseynov, Mahir Mustafayev, Samir Gözəlov, Əli Şükürov, Fərid Cəbrayillı, Telman Zeynalov, Bəhruz Nəsirov, Ələsgər Quliyev minatomizləmə işləri zamanı minaya düşdüklerini, müxtəlif bədən xəsarətləri aldıklarını deyiblər. Ə.Quliyev dövlət ittihamçısının suallarına cavablandırarkən minatomizləmə zamanı PMN minalarına və tankəleyhinə minalara, habelə "sürpriz mina"lara çox rast gəldiyini deyib. O, Baş prokurorun xüsusi tapşırıqlar üzrə köməkçisi Tuqay Rəhimlinin suallarına cavablandırarkən bildirib: "Bu minaların ən qorxulduğu tankəleyhinə və qəlpəli minalardır. OZM-72 minalarını da çox görmüşəm. O, havada qəlpələrə bölünür, ən təhlükəli minalardandır".

Zərərçəkmiş İlham Salmanov da Füzuli rayonunun işğaldan azad edilmiş Aşağı Seyidohmedli kəndi ərazisində piyada əleyhinə minaya düşməsi nəticəsində müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri aldığını və ayağının amputasiya olunduğunu qeyd edib.

İlknur Əliyev hərbi xidmət zamanı Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatının qarşısını alan zaman üzərinə atılan öl qumbarasının partlaması nəticəsində yaralandığını deyib.

Natiq Məmedov, Elnur Abbaszadə, Vüsal Quliyev, Ramin Babayev və digərləri mina partlaması nəticəsində xəsarət aldıklarını diqqətə çatdırıblar.

Prosesdə, həmçinin zərərçəkmiş şəxslərlə bağlı məhkəmə-tibbi ekspertizanın rəyləri açıqlanıb.

Məhkəmənin növbəti iclası aprelin 29-na təyin olunub.

Xatırladaq ki, Ruben Vardanyan Azərbaycan Respublikası CM-in 100.1, 100.2 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 107 (əhəlinin deportasiya etmə və məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azadlıqdan məhrum etmə), 113 (işğal), 114.1 (müddüluq), 115.2 (müharibə qanunlarını və adətlerini pozma), 116.0.1, 116.0.2, 116.0.10, 116.0.11, 116.0.16, 116.0.18 (silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 120.2.11, 120.2.12 (qəsdən adam öldürmə), 29,120.2.1, 29,120.2.3, 29,120.2.4, 29,120.2.7, 29,120.2.11, 29,120.2.12 (qəsdən adam öldürməyə cəhd), 192.3.1 (qanunsuz sahibkarlıq), 214.2.1, 214.2.3, 214.2.4 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218.1, 218.2 (cinayətkar birlik yaratma), 228.3 (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular ödə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1.2, 270-1.4 (aviasiya təhlükəsizliyini təhdid yaradan əməllər), 278.1 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və ya onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyası quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279.1, 279.2, 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə ittiham olunur.

"Yeni Şafak" qəzeti:

"Türkiyə parlamentinin arxivləri ermənilərin Anadoludakı vəhşiliklərinə işıq salır"

"Yeni Şafak" qəzeti Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) 1915-ci ildə və ondan sonrakı illərdə Anadoluda erməni vəhşiliklərini əks etdirən fotosəkillərin yer aldığı arxiv sənədlərini dərc edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Türkiyə Böyük Millət Məclisinin arxivlərindən erməni cinayətlərinə dair yeni sənədlər" sərləhvəli məqalədə qeyd olunur ki, tarixi sübutlar ermənilərin müsəlman əhəliyə qarşı törətdikləri vəhşiliklərin miqyasını açıq şəkildə göstərir.

Digər sənədlər arasında yer alan Ərzurum qubernatoru administrasiyasının 4 fevral 1915-ci il tarixli teleqraf mesajında deyilir: "Artvində ermənilər müsəlmanları diri-diri torpağa basdırırlar. Erməni qıyamçılara qarşı mübarizə davam edir. Erməni quldur dəstələri dinc əhəlinin qırılması məqsədi ilə kəndlərə hücum edir".

26 may 1916-cı il tarixli digər bir arxiv sənədində deyilir: "Vanda qadınlar və uşaqlar ermənilər tərəfindən məscidlərə qovulur, orada diri-diri yandırılır".

1915-ci il mayın 19-na aid məlumatda Parsih Gülbənyan adlı vəkilin evində aparılan axtarış zamanı dinamit və partlayıcı qurğuların hazırlanması üçün komponentlərin aşkar edildiyi bildirilir.

Nəhayət, 7 mart 1915-ci il tarixli arxiv sənədində deyilir: "Qars və Erđahanda ermənilər tərəfindən öldürülən müsəlmanların sayı 30 minə çatıb. Qadın və uşaqların cəsədləri Mahfuran dərəsinə atılır".

İğdırın yüzlərlə sakini erməni cinayətlərinin qurbanlarının anım aksiyasına qoşulub

Aprəlin 22-də Ermənistanla sərhəddə yerləşən İğdır əyalətinin məktəb və liseylərinin yüzlərlə tələbə və müəllimləri erməni quldur dəstələrinin cinayətlərinin qurbanlarına ucaldılmış abidə-muzey önündə aksiyaya toplaşdılar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, aksiya bu Şərqi Türkiyə əyalətinin Milli Təhsil İdarəsi tərəfindən təşkil edilmiş "Şəhərin yaddaş tarixin işığında" layihəsi çərçivəsində baş tutub.

Aksiyada çıxış edən İğdırın valisi Ercan Turan gənc nəslə 1915-1920-ci illərdə ermənilər tərəfindən qətlə yetirilmiş yerli sakinlərin xatirəsini anmağa çağırıb.

"İğdırın bir çox yaşayış məntəqəsi ermənilərin törətdiyi qanlı cinayətlərə şahid olub. O dövrdə Oba, Xakməhməd kəndlərində və İğdırın bir çox digər bölgələrində kütləvi qətləmlər törədilib. Mən və hər bir İğdır sakini şəhidlərimizin xatirəsini ehtiramla anırıq", - deyərək qeyd edib.

O qeyd edib ki, hər bir millətin borcu öz gənc nəslini ölkəsinin tarixinə yaddaşlarda saxlayaraq yetişdirməkdir. "Öz ölkəsinin keçmişini unudanlar məhvə məhkumdurlar", - deyərək Turan bildirib və İğdır gənclərini vətənin tarixinin faciəli səhifələrini öyrənməyə çağırıb.

Daha sonra çıxış edən İğdırın Milli Təhsil İdarəsinin rəhbəri Aziz Gün 1915-ci ildə və sonrakı illərdə baş verən qanlı hadisələri "Türkiyə xalqına qarşı soyqırım aktı" adlandırıb.

"Erməni quldur dəstələrinin cinayətləri bütün hədləri aşmışdı, belə ki, qadınlar, uşaqlar, qocalar qətlə yetirilirdi. Qətlə yetirilənlərin bir hissəsinin adları bu günə çatmayıb, lakin həmin faciəli hadisələrin xatirəsi yaşayır. Ermənilər və onların havadarları bu cinayətlərin izlərini silə bilməyəcək. İğdırın hər yeni nəslə ədalət tələb edəcək. Nə bağışlayacağıq, nə də unudacağıq", - deyərək A.Gün bildirib.

O qeyd edib ki, bütün dünya məhz ermənilərin Türkiyə xalqına qarşı soyqırım törətdiyini bilməlidir.

Aksiya əllərində Türkiyə bayrağı olan gənclərin İğdır küçələrində yürüşləri ilə davam edib.

"Böyük qaydış"
programı sürətlə icra olunur

Ağdərənin Həsənriz kəndinə köçmüş daha 20 ailəyə mənzillərin açarları təqdim olunub

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış davam edir.

Aprelin 22-də respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvafiq qəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət növbəti köç karvanı Törtərəndən Ağdərənin Həsənriz kəndinə yola salınıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Həsənriz kəndinə bu mərhələdə 20 ailə - 68 nəfər köçürülür.

Törtər rayonundan yola salınan növbəti köç karvanı Ağdərənin Həsənriz kəndinə çatıb.

İşğaldan azad olunmuş torpaqlara keçmiş məcburi köçkünlərin qayıdışı davam edir. Bu gün növbəti köç karvanı Ağdərə rayonunun Həsənriz kəndinə çatan ailələrə mənzillərin açarları təqdim olunub.

Ailələrə evlərinin açarlarının təqdimatı mərasimində Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin, Qaçqınların və Məcburi Köç-

künlərin işləri üzrə Dövlət Komitəsinin rəsmiləri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası

Keçmiş məcburi köçkünlərə doğma ata-baba yurdlarında mənzillərin açarları təqdim edilib və ailələr yeni evlərində yerləşiblər. Bununla da Ağdərə rayonunun Həsənriz kəndində ümumilikdə 90 ailə - 306 nəfər ailə məskunlaşdı.

Qeyd edək ki, hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd, ora köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərlə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fəaliyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyən, ümumilikdə 40 mindən çox insan yaşayır.

Naftalardan iki xəbər

Naftalanda Azərbaycanın Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi, Türkiyənin İqtisadi İnkişaf və Sosial Araşdırmalar İnstitutu - (İKSAD), Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzovun, Səhiyyə Nazirliyinin şöbə müdiri Ramik Quliyevin, Türkiyənin Adıyaman Universiteti Elmi Araşdırmalar xəstəxanasının professoru Şeyho Cem Yucetasın çıxışları da maraqla qarşılanmışdır.

Naftalanda Şəhər İcra Hakimiyyətinin və Qərbi Azərbaycan İcmasının birgə təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev Mərkəzində "Qərbi Azərbaycan: Tarixin sınaqları, müasir çağırışlar" mövzusunda tədbir keçirilmişdir.

Torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin, soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra icmanın idarə heyətinin sədri Əziz Ələkbərli Qərbi Azərbaycan İcmasının məqsə-

di və fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat vermişdir. Qeyd etmişdir ki, indiyə qədər görülən işlər, qarşıda duran vəzifələr bu hərəkətin sistemli və davamlı xarakter aldığı göstərir. Bildirmişdir ki, son iki ər ərzində ata-baba yurdlarından məcburi şəkildə di-dərgin salınan qərbi azərbaycanlıların tarixi torpaqlarına qayıdışı qaçılmazdır.

Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov isə tarixi ərazimiz olan Qərbi Azərbaycanla bağlı tədbirlərin keçirilməsinin vacibliyindən, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Qərbi Azərbaycan Böyük Qayıdış ideyasının reallaşdırılması istiqamətində atılan məqsədyönlü addımların önəmliyindən danışıb.

İcmanın İdarə Heyətinin sədri müavini Hikmət Babaoğlu da çıxışında Qərbi Azərbaycan haqqıqlarına geniş şəkildə toxunaraq bu prosesin həm tarixi ədalətin bərpası,

həm də Cənubi Qafqazda dayanıqlı sülhün əsas şərtlərindən biri olduğunu vurğulamışdır.

İcmannın Qadınlar Şurasının sədri müavini Telli Pənahqızı və Aytən Sultanova qərbi azərbaycanlı xanımların bu prosesdəki fəal rolundan, Qərbi Azərbaycana Qayıdış hərəkatında göstərdikləri təşəbbüskanlıqdan söz açmış, doğma yurd yerlərinə qayıdışın təkə milli kimliyimizin bərpası deyil, həm də gələcək nəsillərimiz üçün ədalətli və dinc gələcəyin qurulması baxımından zəruri olduğunu bildirmişlər.

Sonda Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup şəxsin və onların varislərinin müraciətləri əsasında onlara Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvlük vəsiqələri və döş nişanları, həmçinin xatirə hədiyyələri təqdim olunmuşdur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə**2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!**

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmatbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat****6 aylıq - 93,60** (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat****3 aylıq - 46,80** (qırx altı manat səksən qəpik) **manat****1 aylıq - 15,60** (on beş manat altmış qəpik) **manat****Hörmətli oxucular!**

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin üzvləri Roma Papasının vəfatı ilə bağlı bəyanat yayıblar

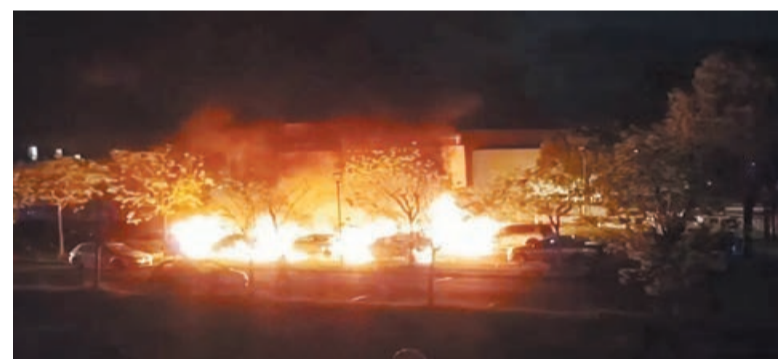
Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin üzvləri Roma Papası Fransiskın vəfatı ilə bağlı bəyanat yayıblar. AZƏRTAC bəyanatın mətnini təqdim edir:

"Sülh, mərhəmət və dialoqa sadiqliyi ilə dünyamızda silinməz iz qoymuş liderin - Roma Papasının vəfatını dərin hüznə yad edirik. Onun cəmiyyətimizə həssas təbəqələrinin müdafiəsində yorulmadan çalışması və dnlərəarası dialoqa olan dərin bağlılığı milyonlarla insana ilham verərək

müxtəlif mədəniyyətlər arasında anlayış ruhunu gücləndirib. Roma Papası Fransisk harmoniya, dözümlülük və müxtəlif sivilizasiyalar arasında qarşılıqlı hörmətin təşviqinə yönəlmiş Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin missiyası ilə uyğun dəyərlərinin təcəssümü idi. Onun 2019-cu ildə Mərkəzimizlə əməkdaşlığı mədəni diplomatiyanın önəmliyini və iqlim dəyişikliyi ilə sosial ədalətsizlik də daxil olmaqla, global problemlərin həlli üçün birgə səylərin vacibliyini vurğuladı.

Onun irsinə nəzər saldıqda, dialoqun daha dinc bir dünya qurmaq və müxtəliflikləri aradan qaldırmaq üçün nə qədər mühüm rol oynadığını bir daha xatırlayırıq. Katolik icmasına və onun sevgi, həmrəylik mesajından təsirlənən hər kəsə dərin hüznə başsağlığı veririk. Papa Fransiskın xatirəsinə hörmət əlaməti olaraq, biz anlayış və mərhəmət prinsipləri əsasında birləşmiş dünya vizyonunu davam etdirmək öhdəliyimizi bir daha təsdiqləyirik və insanlıq arasında əlaqələrin qurulmasına töhfə verməyə davam edəcəyik."

Fransada kriminal gərginlik

Həbsxana işçilərinə qarşı hücumlar getdikcə çoxalır

Fransanın müxtəlif şəhərlərində həbsxana işçilərinə qarşı hücumlar baş verib. İstintaqın bir versiyasına görə, bir həftə əvvəl başlanmış hücumlar narkotik mafiyasının ölkədə xüsusilə təhlükəli kartel üzvləri üçün iki ciddi rejimli həbsxana yaratmaq qərarı ilə əlaqəli ola bilər.

Əvvəllər məlum olmayan "DDPF" qrupu Frans penitensiar sisteminin əməkdaşlarının omlaklarının dağıdılması (əsasən avtomobillərin yandırılması) aktlarına görə məsuliyyəti öz üzərinə götürüb.

Aprelin 21-də səhər saatlarında Fransanın ədliyyə naziri Jerald Darmanen X sosial şəbəkəsi vasitəsilə hücumlar barədə məlumat verib: "Dünya gecə penitensiar xidmətin əməkdaşlarına və işlə müəssisələrinə, yenidən hücumlar edilib. Heç bir itki olmayıb, lakin həbsxanalarımızda hakimiyyətin və əsəyişin bərpə olunduğu bir vaxtda bu hərəkətlər respublika üçün təhdiddir. Bu, dövlət və onun işçiləri üçün çətin, lakin zəruri məqamdır".

Ədliyyə naziri həmçinin ümid etdiyini bildirib ki, Daxili

Bundan əlavə, Villefontendə, Sen-Kventin-Fallavier şəhərindəki həbsxananın yaxınlığında bir evin qapısı yandırılıb və fasadada güllə izləri aşkar edilib.

Milli Terrorla Mübarizə Prokurorluğunun (PNAT) press-relizində qeyd edilib ki, odu silahlardan bir neçə atəş açılıb və "Molotov kokteylləri" həbsxana xidmətinin bir neçə əməkdaşının yaşadığı İser departamentindəki yaşayış massivində olan evlərə atılıb. Prokurorluq "şəxslərə qarşı cinayət törətmək məqsədilə terrorçu qruplaşmada iştirak etmə", "terror fəaliyyəti ilə əlaqədar vəzifəli şəxsi öldürməyə cəhd", "mütəşəkkil dəstə tərəfindən terror fəaliyyəti ilə əlaqədar təhlükəli vasitələrdən istifadə etməklə omlaka ziyan vurma və ya məhv etmə" kimi halların istintaqını öz üzərinə götürdüyünü açıqlayıb.

"DDPF" qraffitişi Saint-Quentin-Fallavierdəki daha bir evdə tapılıb və bu xüsusiyyət,

son bir həftə ərzində həbsxana işçilərinin avtomobillərinə və ya evlərinə, eləcə də Tulondakı həbsxanaya edilən demək olar ki, hər hücumda görünüb. Qrupun iddia edilən üzvləri adından sosial şəbəkələrdə yayılan xəbərlərə görə, abbreviaturla "Defense des droits des français" ("Fransız məhbusların hüquqlarının müdafiəsi") mənasını verir. Eyni zamanda Fransa mediasına müsahibə verən çoxsaylı ekspertlər bu abbreviaturla haqqında əvvəllər heç bir şey eşitmədiklərini bildiriblər.

Aprelin 15-də prokurorluq "həbsxana əleyhinə" hücumları təhqiqatını öz üzərinə götürdüyünü və onu Terrorla Mübarizə Şöbəsinə (SDAT), Milli Polisin müvafiq zona müdirliklərinə və Daxili Təhlükəsizlik Baş İdarəsinə (DGSI, daxili köşfiyyət) həvalə etdiyini açıqlayıb.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam xidməti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi cəmiyyətin əməkdaşları İlkin Yusifova anası **ZÜLEYXA ƏSGƏROVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV**Əlaqə telefonları:**

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və
Baş redaktor müavini	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
Məsəl katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə

az.reklam@mail.ru

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin məvəfinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti**Tiraj 3516**
Sifariş 815**Qiyməti 60 qəpik**